

"PYRAGĄ PASIDĖK RYTOJUI", SAKO ŽMONIŲ PATARLĖ. DRAUGAI! NEATIDĖLIOKITE ANT RYTOJAUS DARBO DELEI GAVIMO "L."

NAUJŲ SKAITYTOJŲ. "LAISVĖ" \$5 METAM TIK ŠI MĖNESĮ NAUJIEM SKAITYTOJAM. RINKITE IR ŠERININKUS.

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien, apskaita nedėlidienų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Viešų Salių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėsite, o išlaimėsite pasaulį!

No. 245.

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Subata, 13 d. Spalio (October), 1923.

Pavienio num. kaina 4c. Metai XIII, Dienraščio V.

PREZ. EBERTAS GRASINA IŠVAIKYTI VOKIETIJOS SEIMĄ

Mat, Seimas Nenori Duot Jam Diktatoriaus Galios

Berlynas.— Šiandie bus Vokietijų seimo (Reichstago) balsavimas, ar duoti diktatoriniam Stresemann'o valdžiai diktatorinę galią ar ne. Tokios galios reikalauja Vokietijos prezidentas Ebertas. Kad valdžia galėtų gauti diktatoriaus galią, tai reikia dviem trečdaliais seimo balsų padaryti tam tikras konstitucijos pataisymas; balsuojant reikia, kad dalyvautų bent du trečdaliai visų seimo atstovų. Abejojama, ar susirinks reikalaujami du trečdaliai atstovų. Kaizeriniai nacionalistai, įvairūs "Liaudies" Partijos atstovai ir socialistai tyčia neatėisija į seimą, idant nesudarėtų du trečdaliai. Jeigu į seimą nesurinkis

du trečdaliai atstovų arba jeigu jie nenubalsuos taip, kaip nori ministeris pirminkas Stresemann ir prez. Ebertas, tai Ebertas žada išvaikyti seimą. Tuomet naujo seimo rinkimai turėtų įvykti bėgyje 60 dienų ir jis turėtų susirinkti į 30 dienų po rinkimų.

Galimas dar esąs dalykas, kad prez. Ebertas neišvaikys seimą, o tik uždarys jį neapribotam laikui; o tuo tarpu įves ir palaikys šalyje diktatūrą.

Kadangi dabartiniu laiku Vokietijoje įvestas beveik karo stovis, tai naujo seimo rinkimai būtų suvaržyti ir kreipiami taip, kaip nori Ebertas ir Stresemann'as.

Pasaulinis Valstiečių Kongresas Maskvoje

Dalyvauja Daugiau kaip 100 Deleгатų iš 20 Šalių.

Maskva.— Seredoj atsidarė Tarptautinis Valstiečių Suvažiavimas (Kongresas), kuriam vadovauja Komunistų Internacionalas. Pasaulinį Valstiečių Kongresą Maskva skaito lygiai svarbiu, kaip Pirmąjį Raudonųjų Darbo Unijų Tarptautinį Kongresą.

Be Rusijos valstiečių delegatų, Kongrese dalyvauja 100 su viršum atstovų nuo valstiečių daugiau kaip 20 įvairių šalių, tame skaičiuje ir delegatai nuo valstiečių (farmerių) iš Jungtinių Valstijų, Meksikos ir Argentinos.

Vyriausias Valstiečių Kongreso tikslas yra įkurti Tarptautinį Centralinį Valstiečių Institutą, kurs užims organizavimu specialiu darbu unijų tarp sodžiaus darbininkų ir beduomenės visose šalyse.

Į Kongresą atsilankė žymūs atstovai Komunistų Internacionalo, Karolis Radekas pasakė Kongresui orakalba; be Kongreso delegatų, jo klausėsi dar 5,000 Rusijos valstiečių. Drg. Radekas nurodinėjo reikalą kovoti dėl paliuosavimo sodžiaus proletarų ir pusproletarių.

Europa Ginkluojasi į Naują Karą.

Toronto, Kanada.— Lloyd George, buvęs Anglijos ministeris pirmininkas, savo prakalboj tvirtino, jog Europa šiandie smarkiau ginkluojasi, negu kada pirmiau; jėgė rengiasi į naują europinį karą. Be kitko, jis pasistebėjo, jog Francūzija perdavė čiriasi savo nuolainais baskutiniam pasaulio karui; tie jos nuolainai ištikrųjų, nebūvę jau tokie dideli.

Sujudo "Laisvės" Draugų Armiija

VAŽIAVO 30 MYLIŲ DELEI SKAITYTOJŲ.

"Guodoti Draugai! Prisijunkit vieną skaitytoją ir tai per didelę bėdą. Nes aš čionai esu tik vienas lietuvis; tai net 30 mylių nuo manęs suradau Jūsų vieną skaitytoją."

Tai yra laisikas draugo Wm. King'o iš Ledyar, Iowa.

3 SKAITYTOJAI IS CASTLE SHANNON, PA.

Drg. K. Urmonas prisijuntė 3 skaitytojus iš tokios mažytės lietuvių kolonijos, kaip Castle Shannon, Pa.

JURGIS SIMAITIS GAVO ŠERININKINIA IR ŽADA ATSIŪSTI SKAITYTOJŲ.

Jurgis Simaitis, prisijungdamas "Laisvės" šerininke, rašo: "Gavęs nuo Jūs dovanas, nesmaudin. Prisijunkit "Laisvės" armatai vieną kulką, šerininke, drg. Juozą Tautvaišą. "Laisvė" gerai saudo darbininkų priešus. Prizadu gauti "Laisvės" kelis naujus skaitytojus."

MIESTELYJ TIK 3 LIETUVIŲ ŠEIMYNOS, O GAUTA DAR VIENAS SKAITYTOJAS.

Drg. P. Fraoras iš Eccles, W. Va., rašo: "Pas mus yra tik 3 lietuvių šeimynos ir "Laisvė" visi skaito. "Naujienas" su "Keleiviu" tai paanintiems ir kalnus kelmūčių rinkti; o Jums mes renkam barvykus. Ir štai stundiu Jūsų vieną naują skaitytoją."

McKeesrockiečiai gausią po 2 skaitytoju kiekvienas.

Drg. Juozas Milnaukas iš Mc. Kees Rocks pavo "Laisvės" du naujus skaitytojus. Savo laisvę, kaip jis, be kitko, rašo, jog to miestelio draugai ūnas del "Laisvės" pakiles. Jie taro savas kalbas: "Mes knygu is "Laisvės" neprasiema, o ji mum prisuntė. "Laisvė" prasė bent po viena naują skaitytoją; tai mes jai prisijunkime po du."

LIETUVOS ŽINIOS

Vargšė Norėjo

Sokti Nemunan. Kaunas.— Viena 18 metų mergina rengėsi sokti Nemunan, ne del to, kad ji būtų meile nušyvyusi, bet del netekimo tarnystės (buvo tarnaitė). Vidunaktį praeiviai rado ją netyčiomis tilte beklūpančią ir besimeldžiančią pirm pasiskandinsiant. Nušūta tėvų globai apie Kedainius.

Susišaudė Kareiviai. Kaunas.— Trakų gatvėje bėeidami du kareiviai kažin už ką susiginėjo ir vienas jų šovė į kitą. Matydamas, kad jo draugas krito negyvas, nusišovė ir patsai šovikas. Žūdymosi priežastis dar neišaiškinta.

Užtepė Žydų Iškabas. Šiaulių mieste visi žydiški užrašai iškabose ištepti deriva. Protestuodami, žydai laiko krautuves uždare.

"Paroda". Kaunas.— Maironio gatvės finansų, prekybos ir pramonės ministerijos rūmams, kieme, prie pat šalvygatvio, bene tos pačios ministerijos viršininkas laiko pririšęs karve. Stačiai sakant, nusibodo toji "paroda"; gaila darosi, žiūrint į sunykusį gyvulį, stovintį atvirame lauke.

Visuotinas AIRIJOS DOKININKŲ STREIKAS. Dublin.— Generalis dokininkų (laivakroviu) streikas apėmė visus Airijos uostus. Užsieninė Airijos prekyba delei to visiškai suparalvzuota. Airių seimas isakė darbo ministeriui varuoti visas priemones, kad kuo greičiausiai sustabdžius streiką.

Mirčia Nubaustas Carinis Šnipas. Maskva.— Mirčia nubaustas buvęs caro šnipas Gorbunovas, kurs iš pradžių buvo gndriai prisilaižęs prie komunistu ir isiskverbes į atsakomine vietą prie Sov. vyriausybes.

Kiek Amerikoje Indijonų. Washingtonas.— Statistikos Biuras apskaito, jog Junotinėse Valstijose išviso yra 344,303 indijonai.

Naujas Baisus Karo Gazas. Bavarijoje esąs išrastas naujas karinis gazas "E", kurio bombą metus iš orlaivo galima esą sunaikinti visas miestas. Bavariai žada išradimą pavartoti prieš Francūzus.

Užmušta 8 Vaikai Ant Gelžkelio

Akron, O.— New Yorko-Clevelando greitasis traukinys užbėgo ant vežimo, kurs važiavo skersai gelžkelio ties Rootstown'u, O. Užmušė 8 mokyklos vaikus nuo 9 iki 14 metų amžiaus. Sužeidė dar tris vaikus ir vežėją.

Žuvo 4 ant Gelžkelio. Williamsport, Pa.— Traukinys sudaužė automobilį; užmušė 4 jame sėdėjusius žmones.

OKLA. SEIMAS UŽ GUBERNATORIAUS PAVARYMĄ. Oklahoma City.— Gubernatorius Walton susaukė nepaprastą posėdį Oklahomos valstijos seimo; ir tuojaus įteikė jam savo sumanymą—iširti kriminalius darbus Ku Klux Klano, uždrausti kukluxam apsimaskavusiem viešai rodytis; taip pat priversti Ku Klux Klaną priduoti valstijos vyriausybei savo narių sąrašus ir jų adresus.

Į gubernatoriaus sumanymą seimas nekrepė jokios domės ir tuojaus pradėjo formuluoti planus delei gubernatoriaus atstatymo.

Orlaiviai Nubaidą Lietu? Pančevo sodžiaus gyvenotojai, Serbijoj, skundžiasi vyriausybei, kad nuo to sykio, kaip čia padaryta Francūzu-Rumunų Orlaivių Kompanijos stotis, tai visai nėra lietaus. Sodjiečiai manė, būk orlaiviai nuveia šalin lietu. Šalies valdžia pradžio kompanijos, kad ji perkeltų savo orlaivių stotį kitur.

New York.— Areštuotas atėivybes stoties Ellis Island raštinkas, Louis Schwartz, kurs emė nuo atėivių kyšius, užtikrindamas jiems įleidimą į Ameriką.

15 DIENŲ BE VALGIO PATAISO SVEIKATA. Chicago.— Chicago's Universitete fiziologijos skyrių daktarė Marg. Kunderūtė per 15 dienų jokio valgio neėmė ir burną, tik po stiklą vandens kasdieną. Per tą laiką prarado 16 svarų. Bet į 10 dienų po to pasniko atgriebė pirmesnj savo svarumą. Sakosi dabar daug geriau jaučiantis, negu pirm pasniko. Lygiai tokį patyrimą turėjo ir vienas vyras studentas.

Apie savo pasniką daktarė sako: "Pirmas dvi ar tris dienas aš jaučiausi al-

JAU GALIMA PAŠTU SIŪSTI PINIGŲ Į LIETUVĄ

Pradedant nuo spalio 15 d. galima bus paštu siųsti pinigų iš Amerikos į Lietuvą. Pašte bus išduodamos blankos delei pinigų siuntimo į Lietuvą. Piniagai bus išmokami Lietuvoj

(tiem, kuriems siūsta, pagal lietuviškų pinigų (litų) kursą. Jeigu nebus surastas žmogus, kam pinigai siunčiami, tai jie grįš siuntėjui. Paštu galima bus siųsti pinigus ir iš Lietuvos.

VOKIEČIŲ BADAULIŲ RIAUSĖS. Fabrikantai Ruhr krašte atleisdžia nuo darbo vis naujus tūkstančius darbininkų.

Duesseldorfe 3,000 bedarbių ir beduonių surengė demonstraciją prie miesto valdybos rūmo. Demonstrantai išblaškyti kardais ir revolveriais. Bedarbiam duodama 2,000,000,000 markių pašalpos į savaitę; bet ką tai reiskia, kuomet 8,000,000,000 markių jau neturi nė tiek vertės, kaip Amerikos doleris?

Hamborn'e raiti kareiviai ir policija išblaškė išbadėjusių demonstrantų minfą.

Kelne beduoniai žmonės plėšė maisto sankrovas ir valgyklas. Policija kelis pašovė.

Solingen'e raiti kareiviai išblaškė beduonius demonstrantus kardais ir revolveriais.—Patriotai bando suversti bėdą už gyvenimo brangenybę ant žydų ir paleido obalsį: "Šalin žydus brangininkus!"

NUŠOVĖ KETURIS IR APIPLĖŠĖ TRAUKINI. Ashland, Ore.— Keturi plėšikai sustabdė Southern Pacific gelžkelio traukinį, čjusį į San Francisco; nušovė masinistą ir tris kitus traukinio tarnautojus; išplėšė paštu vagoną; tunelyj dinamit suardė jį ir pabėgo. Gelžkelio kompanija skiria \$2,500 dovanų už suėmimą plėšiku gyvų ar negyvų.

U. SINCLAIR UŽ DARBININKŲ PARTIJOS DIENRAŠTĮ. Pasadena, Cal.—Garsus Amerikos rašytojas, Upton Sinclair, "Raisto", "Karaliaus Anglies" ir daugelio kitų veikalų autorius, sveikina Amerikos Darbininkų Partijos sumanymą išleisti Partijos dienraštį anglų kalba.

ŽINIŲ ŽINELĖS. Berlynas.— Vokietijos markė nupuolė iki 800 lionų markių už Anglų dolerį.

Milanas.— Italu fas. laikraštis "Secolo" dziaugiasi, kad smunkanti Anglijos galybė pasaulij.

Seattle, Wash.— Į Ameriką įleista dar 500 rusų kontr-revoliucionierių, kurie savo laiku kariavo Sibire prieš Sovietų valdžią.

Rumunijos valdžia isakė iki gruodžio 31 d. išsikraustyti 7 tūkstančiam Rusijos piliečių, kurie per karą ir įvairius sunišimus buvo perbėgę į Rumuniją.

Washingtonas.— Vokietijos, Austrijos, Ispanijos, Finlandijos, Latvijos ir Panamos igaliojiniai veda derybas delei padarymo įvairių sutarčių su Amerikos valdžija.

Zeneva.— Po kelių krūvinių susikirtimų tarp Italu ir Šveicarių fašistų Luganoj, Šveicarijos valdžia uždraudė savo fašistam dėvėti juodus marškinus. Juodi marškiniai—tai Italijos fašistų uniforma.

12 d. Spa.
nky Aptiekos
ose galima pirkti va-
kitor dabartinis lauk.
Savininkas
ENE ST., -DETROIT.
per metus laiko lėmota
r negali pats gauti rai
Pirk namą tuojau. So
ia, kuris pats per sav
mus, o gausi patarimu
kaip tą galima padar
ryti. Parduodame sa
mus, kaip Brooklyn
taip ir apieškinė
vertės nuo \$7,000 iki
\$50,000 ant geriausių
išlygu.
Parduodame
LAIVAKORTES
LIETUVĄ IR IS
LIETUVOS.
Siunčiame pinigų pa-
mentus ir doviernastis
—insurance nuo ugnies
vakaie dirbamoms diera
po pietų.
er laisikus pas
čius ir M. Kazlausk
BROOKLYN, N. Y.
YBELE
YBELE
MANHATTAN
SKRYBELES
geros, naujausias
nados, gerai pada-
rytos ir pritaikytos
prie žmogaus
veido.
as daiktas užganė-
liki, taip ir gera
skrybelė užganė-
pirmą vietą.
S IS GERIAUSIO
AI PATYRUSIŲ
NKŲ
3.00, \$4.00 IR \$5.00
IAT STORES
479 GRAND STREET
N. Y.
ausų krautuvėse
e apsaugoti nuo
lejo kojos ir prie
ezonų su vėliaus
ns, vaikams ir
tegu kitur. Rei-
NEWARK, N. J.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj—metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00; Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

PRĄZIOPSOJO

Jungtinių Valstijų imperialistų tarpe sujudimas, subruzdymas. Jie pradeda šaukti, kad šiai šaliai grėšį pavojus ir dar rimtas pavojus. Pirmiaus jie manė, kad visas pavojus glūdi tik raudonuosiuose, todėl ir dėjo pastangų kovai prieš juos, samdė šnipų ir provokatorių arinijus ir leido jas darban. Bet dabar kokių tai netikėtų būdu apsižiūrėjo, kad Jungtinių Valstijų jūrinės jėgos, palyginus su kitų šalių jėgomis, užima tik šeštą vietą.

Imperialistai, išgirdę tokią žinią, subruzdavo, per jų kūną šiurpuliai perbėgo. Ir kas tai matė, kad Amerika galėtų skaitytis šeštoje vietoje jūrinėmis jėgomis! Ji turi užimti pirmą vietą, ji privalo viešpatauti ant jūrų, jai negali prilygti nei viena kita šalis.

Bet dabar pražiopsota. Ir aplenkti kitas šalis, tapti pirma savo jėgomis, gana sunku, nes ir kitos šalys kasmet ginkluosis, kasmet statys naujus laivus.

Teisybė, Jungtinių Valstijų valdžia turi nemažai laivų, jais užkšti visi uostai, bet kas iš jų! Juk jie buvo statyti karo metu ir statyti tik tam, kad Vokietijos submarinos turėtų daugiau darbo, o ne tam, kad jie tikty naudotųsi. Ir dabar juos pardavinėja tiems, kurie supirkinėja senus daiktus, drasko ant jūrų ir skanditą. Pinigų išleista nesvietiškai daug, o naudos iš to jokios nėra, tie laivai verti tiek, kie tris metus nešioti kaliošai.

Dabar, veikiausiai, bus griebtasi naujo darbo, nes reikės skubiai budavoti laivus, kad neatsilikus nuo kitų šalių. Bus vėl skiriama milžiniškos pinigų sumos, kurių turės sumokėti žmonės, didžiūmoje darbo žmonės; vėl bus viskas apkrauta naujais takais, vėl ant darbininkų sprando guls nauja našta...

LLOYD GEORGE'Ų MISIJA

Buvęs Anglijos ministerių kabineto pirmininkas ir gudrus diplomatas, Lloyd George, atvyko aplankyti Jungtines Valstijas ir Kanadą. Jis jau seniai rengėsi atvykti su savo misijomis.

Amerikos buržuazinė spauda daug rašo apie Lloyd George'io atvykimą, bet neteko pastebėti, kad rašytų apie jo misijos tikslus. Be tikslų jis nevažiuo; tokie žmonai niekad nevažiuoja šiaip sau, pasivažinėti, pasisvečiuoti. Jeigu jie sakosi važiuoją "šiaip sau", tai reikia žinoti, kad jų atvažiavimas surištus su kokiais nors slapčiais tikslais, jų misija slapta.

Juk neseniai su tokia pat misija lankėsi buvęs Tarybos ministerių kabineto pirmininkas Briand'as.

Jis tuomet sakėsi atvažiavęs tik šiaip sau, pasisvečiuoti. Jis su slapta misija—patirti, kaip Jungtinių Valstijų atsišneša Francijos linkui, kaip ji žiūri į Francijos politiką Vokietijos klausimu, kokia jos nuomonė šio klausimu ir tt. Pagaliaus, jis dėjo pastangų, kad Jungtinių Valstijų valdžia patraukus savo pusėn, kad užkariavus Amerikos publikos simpatiją.

Ir kaip tik Briand'as sugrįžo iš Amerikos, neilgai trukus Francijos valdžia pagriebė Vokietiją už gerkles ir pradėjo smaugti. Jungtinių Valstijų valdžia šitame klausime pasiliko neutrals. Teisybė, neva nupeikė Francijos žingsnius, bet tas buvo daroma tik dėl svieto akių.

Dabar Anglijos santikiai su savo sesele Francija pradėjo blogėti. Mat, Francija pasigriebė Vokietiją ir viena smaugia. Anglija irgi norėtų pridėti savo penkius pirštelius prie Vokietijos gerkles, bet negali. Todel ji, neva pasigaileidama Vokietijos, ima protestuoti prieš Francijos elgimąsi. Dabartinis Anglijos ministerių kabineto pirmininkas Baldwin kelis sykius važiavo Franciją pasikalbėti su Francijos ministerių pirmininku Poincare, bet iš to nieko neišėjo, nesuitaikė Vokietijos smaugimo klausimu.

Ir štai, mes dabar jau matome Amerikoje Lloyd George'ą. Jo misija visiems aiški—jis atvyko tais pačiais tikslais, kokiais nelabai seniai lankėsi buvęs Francijos ministerių pirmininkas Briand. Jis atvažiavo tuo tikslu, kad Amerikos valdžios simpatiją patraukus savo pusėn, nes kas gali žinoti, kaip dalykai virs Europoje. Gal kartais Anglijai reikės susikirsti ir su savo sesele Francija, o tuomet būtų labai svarbu savo pusėje turėti Ameriką.

Imperialistai nerimauja, jie darbuojasi kaip įmanydami, jie rengiasi ir rengiasi ne prie taikos, bet prie naujų karų.

DAR APIE MOKYKLELES

"Vienybė" baisiai nepatiko mano pasakymas: "Jei mūsų mokyklėlėse nėra skiepijama darbinikiška dvasia, o pasitenkinama vien tik lavinimu jų lietuviškai skaityti ir rašyti, tai tokios mokyklėlės ne tik jokios naudos neneša darbininkų judėjimui, bet dar blogo padaro. Ten tiktai lietuviško patriotizmo vaikai įgauna, ir nieko daugiau". Nepatiko todėl, nes patariau tiesiai į patriotišką širdį "V." redaktoriui, kuriam bando nelietuviška, tas prakeikta, o pats duoną pelno angliškoj šilvėj, ir yra "dubeltavas" pilietis.

Ir, žinoma, nieko aš prieš tai neturiu. Jis gali nesutikti su mano pasakymu ir jį kritikuoti. Bet tiesiog negražu, kuomet jis pats mullis būdamas bando mulkinti kitus. Klausykite: "jei vaikais lietuviškai skaityti ir rašyti pramoks, tai iš jo jokios naudos nebus darbininkų klasei". Ir kad daugiau užsodyti, jis sako: "Na, o Lunačarskis Rusijoje ne tik vaikus skaityti ir rašyti mokina, bet ir visus suaugusius, ir tikisi, kad Rusijoje už poros metų nei vieno berašio nebus. O Lunačarskis yra komunistas. Bimba bijo, kad lietuvių vaikūčiai neapmokytų savo kalbos, o tas kaip tik mokina savo lautos vaikūčius ir suaugusius būti apšviestais". (Mano pabraukta).

Išaina taip: Bimba skelbia, kad jeigu darbininkas moka lietuviškai skaityti ir rašyti, tai jis netikęs darbininkų klasei. Ir kadangi Bimba "priešingas" lietuviškai rašybai ir kalbai, tai jis priešingas apšvietimui, nes Lunačarskis, kuris mokina vaikus rusiškai skaityti ir rašyti, jis nori, kad visi būtų apšviestais. Tokias išvadas padaro mūsų p. Širvydas.

Visų pirma, aš nesakiau, kad tokiose mokyklėlėse nebūtų mokinama lietuviškai skaityti ir rašyti. Mano aiškiai pasakyta: "jei pasitenkina vien tik" tuo mokiniu. Antra, aš nesakiau, kad vaikas nebus naudingas darbininkų klasei, jeigu jis mokės lietuviškai skaityti bei rašyti. Nesa jis gali labai gerai mokėti lietuviškai rašyti ir skaityti ir tuo pačiu tarpu gali išaugti į skebą ir fanatiška darbininkų judėjimo priešą, kokių, pav., šiandien yra p. Širvydas ir visa jo "šeima". Iš antros pusės, gali jis būti visai nei nematęs lietuviškos rašybos, ir tuo pačiu tarpu išaugti į geriausią revoliucionierių. Tuose sakiniuose, kuriuos p. Širvydas cituoja, aš kalbu apie mokyklėles, kaip tu tokias, kaip apie tam tikrą judėjimą, kurias organizuoja revoliuciniai darbininkai ir kurios kitokia tikslo neturi, kaip tik paimti amerikoniškus vaikus, atskirti juos nuo milijonų kitų amerikoniškų vaikų ir mokinti rašybos ir kalbos, kurią tik pora milijonų žmonių tevarvoja ir kuri tarptautinėje prasmeje praktiškos reikšmės neturi. Tokios mokyklėlės, mano supratimu, neneša naudos darbininkų judėjimui. Jeigu mes tvėriame ir palaikome vaikūčių mokyklėles, tai mūsų pareiga daryti, kad jos būtų auklėtuves darbininkų klases kovotojų.

Leiskite man dar pridurti, kad šitas tikslas turi but statomas pirmon vieton; dar daugiau, jis turi but pagrindu tokių mokyklėlių tvėrimo ir palaikymo. Jums, ponas Širvyde, tas nepatinka. Jūs norite matyt, kad darbininkų vaikai išaugtų ištikimais kapitalistų kanuolėms, kad jie būtų skebais ir ištikimais palaikytojais išnaudojimo ir pavergimo sistemos. Žodžiu, jūs norite, kad lietuvių darbininkų vaikai išaugtų to-

kiams, kokiais yra tavo sunus, kuriam streikieriai atrodė grafteriais ir sukčiais.

Neigi reikia, kad tas žmogus, kuris nemoka lietuviškai rašyti ir skaityti, yra tamsus, neapsišvietęs. Jeigu taip būtų, tai apbart milijono lietuvių, kurie moka skaityti ir rašyti, visas svietas būtų neapsišvietęs.

Argi Lunačarskis mokina vaikus rusiškai skaityti ir rašyti tik todėl, kad tie, kurie nemokės rusiškai skaityti ir rašyti, bus neapsišvietę? Ne. Rusijoje yra vartojama rusiška rašyba ir rusiška kalba, kaip šalies kalba, ir todėl tenai pirmon vieton statoma rusų kalba ir rašyba. Lietuvoj yra vartojama lietuviška kalba ir rašyba, kaip šalies kalba ir ten mokslinai lietuvišką kalbą irgi stato pirmon vieton. Tai ir viskas.

Mes mes gyvename Amerikoje, p. Širvyde. Musų vaikai yra šios šalies piliečiai, šios šalies gyventojai; jie čia gema ir čia, bent didelė, didelė didžiūna, numirs. Čia jiems reikės gyvenimą pasidaryti, čia jiems reikės kovoti už duoną ir druską ir už gyvasties palaikymą. Žodžiu, jie yra amerikoniai. Jie nieko nekalti, kad jų tėvai yra gimę Lietuvoje, Rusijoje ar Turkijoje, taip kaip nekalti yra visi kiti amerikoniai, kurių tėvai yra gimę užsienyje. Jų tėvynė—Amerika; Amerikos kalba ir Amerikos gyvenimas jiems stovi visur ir visomet pirmo vieton.

Kuomet aš taip kalbu, tai anaipol nesakau, kad jie turi but fanatiškais Amerikos patriotais ir prakeikti viską, kas ne Amerikos arba neamerikiška, kaip kad daro p. Širvydas su tuo, kas nelietuviška. Nieko panašaus. Aš tik noriu pabrėžti, kad Amerikos lietuvių darbininkai suprastų, jog jų vaikų gerovė ar nelaimės glūdi šioj šalyje, kad darbo ir gyvenimo sąlygos bus tokios, kokios bus Amerikos darbininkų klases. Todel jų pareiga, jų užduotis, auklėti savo vaikus taip ir tokioj dvasioj, kad jie būtų susipratusiai darbininkais ir darbininkėmis, nes ant kiek jie bus susipratę, ant tiek geros bus tos jų sąlygos.

Priejus prie rašybos ir kalbos aš manau, kad juo daugiau kalbų žmogus supranta, tuo geriau. Bet aš taip pat manau, kad žmogui yra naudingesnės tos kalbos, iš kurių jis turi daugiausia praktiškos naudos, t. y., kurias jis gali plačiausia naudoti. Amerikoje yra mokslinai, kurios mokina įvairių kalbų ir kiekvienas vaikas gali pasirinkti tokias kalbas, kurios yra plačiausia naudojamos, taip sakant, priimtos tarptautinėse kalbos. Ir tai yra mokslinai pareiga. Juk mes savo mokyklėlėmis "nesubtyjsime" tų mokslinai mokinime kalbžinystės. Ir jeigu bandytume, tai, viena, būtų bergždžias darbas, o antra — visai ne mūsų darbas.

Priejus prie auklėjimo savo vaikų darbinikiškąj dvasioj, mokiniu jų pažinti ir suprasti savo klases reikalus, prirengti juos kovai už duoną ir druską, kuomet jie paaugs ir įstos į proletariato armiją — tai jau mūsų pareiga, ir švenčiausia pareiga. Jeigu mes tuo neužsiimsime, tai nieks kitas neužsiims. Mokslinai neuzauklės susipratusių darbininkų, nes jos yra darbdavių rankose ir ten buržuazinė dvasia yra skiepijama mūsų vaikams.

Taigi, dar sykį pabrėžiu, organizuodami vaikų mokyklėles, pamatan mes turime dēt klasinės apšvietos akmenį. Ir norėt, žinoma, kad p. Širvydas su tuo sutiktų, aš nenorėjau ir nenoriu.

O ką daro darbininkai?

Papiežius ir Amerikos Šnipai-Provokatoriai

Nors Amerikos šnipai garsūs visokiomis provokacijomis, nors jie, savo tikslo atsekimui, pavartoja visokių būdus, visokias provokacijas, vienok iki šiol dar niekas negirdėjo, kad papiežius, Romos katalikų galva ir dar vadinamas "šventu tėvu", draugautų su šnipais-provokatoriais. Bet dabartinis papiežius padarė ir tokį žingsnį — susidraugavo su Amerikos šnipais provokatoriais.

Veikiausiai dalis skaitytojų prisimena, kaip 1915 metais tulas šnipas Amedeo Polignani susirado sau porą žioplių arba, geriau sakant, Jonelių Durnelių, kuriuos prikalbino eiti ir sudraskyti švento Patriko katedrą New Yorke. Šitą darbą bandyta atlikti 15 d. kovo, bet, žinoma, kaip tik tie Joneliai Durneliai sutiko provokatoriaus siūlomą darbą atlikti, tuojaus jiedu likosi suareštuoti.

Vadinasi, šnipas Polignani atliko bjauriausią provokaciją, nes pats surado Jonelius Durnelius, pats juos prikalbino prie kvailo darbo, pats viską surengė ir paskui pats juos policijai išdavė. Jau tuomet pažangesnė spauda plačiai rašė ir atvirai sakė, kad tai provokacija. Pagaliaus, reikia dar priminti ir tą, kad tos bombos, kuriomis manyta sudraskyti Patriko katedrą, buvo užtaisytos tokia "baisia" medega, kaip kad karčioji druska, kurią žmonės vartoja vidurių paliuosavimui.

Vienok kapitalistinė spauda ilgą laiką būnėjo, kad tą darbą norėjo atlikti radikali-

lai, kad čia anarchistų darbas ir kad visus radikalus už tai reikia suvaržyti.

Visas tas skandalas jau seniai praėjo ir šnipas-provokatorius, kaip "karžygis", likosi užmirštas. Amerikos valdžia gerai žino, kad visi šnipai yra provokatoriai, todėl už provokacijas nesuteikia jokių pagauštinimų, jokių činų.

Bet štai, minimas šnipas šiais metais per vietas arkivyskupą Hayes gavo nuo "švento tėvo" apaštolinio palaiminimo diplomą (certifikatą) ir pilną indulgenciją (visu griekų atleidimą) su papiežiaus parašu ir antspauda. Tai, rodosi, mūsų gadyneje pirmas toks atsitikimas, kad šnipai provokatoriai gautų nuo papiežiaus dovanas, kad papiežius su provokatoriais turėtų ryšių.

Dabar šnipas-provokatorius Polignani dar smarkiau galės darbuotis, dar daugiau visokių niekšysčių papildys, nes gerai žino, kad už visas niekšystes, už visus bjaurius darbus, kurie skaitosi griekais, gaus nuo papiežiaus indulgenciją. Pagaliaus, ir kiti šnipai pasiukvatys tokius darbus atlikti, kad tik nuo papiežiaus gaus diplomą už atliktus niekšiskus darbus.

Ne be reikalo caro laikais tuli Lietuvos kunigai pildė šnipų pareigas, išdavinėjo caro valdžiai politinius veikėjus. Matomai jie jau žinojo, kad papiežiui tokie darbai patinka ir kad už juos galima pas jį malonę įgyti. Ne be reikalo kunigas Alšauskas buvo vadinamas net ober-policeisteriu.

Šv.

Reakcioneriai — Tikri S.L.A. Ardytojai!

Visi Chicagos Biznieri ir Tautiški Frontalai Sudarė Bendrą Profesional Prieš Darbininkus.

CHICAGO, ILL. — Ar norit žinoti, kas ardo SLA? Perskaite šią korespondenciją, pamatysite. Prašėsi iš pradžių, kad būtų visiems aišku.

Rugpjūčio mėnesy SLA 36 kuopa turėjo savo susirinkimą, kuriame tarpe kitko priėmė rezoliuciją prieš SLA. Pild. Tarybą, kuri sulaužė SLA konstituciją, mėtydamas narius be jokio pasiteisinimo, be jokių taisyklių, kurių reikalauja mūsų konstitucija. Taip pat tame pačiame susirinkime buvo pabrėžta senesnis kuopos nutarimas, kad "T." redakcija įalpintų organon reikale. Graičiūno rezoliucija. Nepatiko tas tautininkams ir jų uodegoms socialistams. Jųjų klapčiukas, kuopos pirmininkas Misevičius, norėdamas sukelti triukšmą, suardyti kuopos susirinkimą, pametė pirmininkavęs ir išbėgo iš susirinkimo. Nariai išrinko kitą pirmininką, kuopos sekretore, Mačenskiene ir užbaigė susirinkimą.

Po to tautininkai su socialistais ir aidolistais pradėjo degti kerštu prieš kuopos narius ir jie pradėjo organizuotis. Pirmiausiai streiklauių organizuotojas Graičiūnas parašė atsišaukimą į savo organą "Telegramą", reikalaujanti, kad visi biznierių paturėtų. Prieš pat kuopos susirinkimą spešelininkų organas "Naujienos" pradėjo didžiausią agitaciją, raginančią visus spešelininkų pritarėjus ateiti į susirinkimą. Na, ir aciū narių

neapsižiūrėjimui, šiuo sykiu tiems ponams pavyko savo tikslo pasiekti.

SLA 36 kuopos susirinkimas įvyko spalio 3 d. Prieš 8 val. vakare jau buvo pilna Raymond Chapel svetainė. Tai buvo ypatingas susirinkimas! "Naujienų" visas štabas: Jurgelionis, Mišeika, Šmotelis, Gugis ir kiti, kurių per metus nesimatydavo tos kuopos susirinkimuose dalyvaujant, sėdėjo kažin ko laukdami. Streiklauių organizuotojas Graičiūnas, atkėšęs savo ožišką barzdžiukę, laukė, kada jį ištrauks iš to streiklauiško šulinio, kurin jis įkrito. Atsilankė visa eilė daktarų: Šimkus, Karalius, Žimontas, Naikelis ir kt. Pribuvo aidolistų lyderis, streiklauių užtarėjas, tautininkų-patriotų bernas, buvusias Grigaičio batšluostis, pilietis Juozas Laukšis. Čia, matėsi, advokatas Bračiulis, buvusias Lietuvos klerikalinio teismo teisėju. Atsilankė visa eilė Bridgeporto biznierių-biznierių. Pradedant su bankierium Valančium, baigiant su paprastu tautišku kumpium, visi tą vakarą susirinko.

Ko jie susirinko? Ogi kovoti prieš komunistus, kurie, ašot Graičiūno, "jodinėja jiems ant sprando". Negali sūdu persistatyti tų žmonių nervų įtempimo stas, kuris nedalyvavo šiame susirinkime, arba kuris negyveno Lietuvos sodžiuje ir nematė, kaip kaimiečiai ruošiasi skersti meiteli. Tie žmonės nepaprastai atrodė. Kažin ko laukė. Išrodė, kad kai tik pasirodys komunistas, tuojau jį griebis ir...

Cia reikia priminti dar tas, (Tas ant 3-lio pusl.)

kad šie visi ponai prieš šį kuopos susirinkimą nedėdieny, Cerniausko šalėj, turėjo savo susirinkimą, koksa, kuriame jau buvo nutarę visus planus. Savo kalbėtojum jie išrinko apšvietininkų lyderį Jurgelionį.

Susirinkimą atidarė kuopos vice pirmininkas, nes pirmininkas pereitam susirinkime buvo padavęs rezignaciją. Protokolas neskaitomas, bet pradėdama daryti tarimai. Atsistoja Žalpis ir sako, ką jūs darote, vyrų, juk tai ne tik nelogiška, bet nei netinkama. Kaip jį galitė daryti tarimus, be protokolo skaitymo. Nariuose kyla juokas. Mūsų advokatai su tautininkais jau gavo vieną anką. Raukosi. Nuleido akis iš sarmatos. Skaitoma protokolas. Atsistoja spešelininkų lyderis ir sako, įnešu visą protokolą atimesti, nes jis "netinkamas". Ešą, tūli tarimai padaryti po pirmininko rezignacijai. Jie "nelegališki". Mizara prašo, kad Jurgelionis paaiškintų, kurie tarimai yra nelegališki. Tuomet anoi juo, nereikėtų atimesti visą protokolą, bet tik tuos "nelegališkus" tarimus. Jurgelionis užrausta. Susimaišo. Jis, mat, išperėjo susirinkimo nieko netino, nes jame nedalyvavo. Pirmininkas neklauso Mizaros reikalavimo, bet gerčiausias leidžia balsuoti — priimt protokolą ir atimesti. Paduotas reikalavimas, kad tokiamie svarbiame dalyke būtų paskirti balsų skaičiuojantys. Pirmininkas nei domės nekrepia j tai. Jis pats skaito balsus ir paskelbia: 30 už atmetimą protokolo, o 18 prieš. Nariai sako, kad pirmininkas neteisėgiu suskaitė. Kyla suirutė. Nariai reikalauja, kad būtų paskirti komisija skaitymui balsų ir antur sykiu perbalsuota šis klausimas. Bet pirmininkas nepaisa. Vadinasi, tokis svarbus dalykas pasilikto neteisėgiu nubalsuotas: 30 balsavo už atmetimą, o 18 prieš. Gi svetainėje buvo apie 80 žmonių!

Svarbiausias tikslas visų reakcionierių subruzdimo buvo: atšaukimas rezolucijos prieš Tarybos netaktinius žygius šmetime Bimbos. Atsistoja Jurgelionis ir skaito tuo klausimu rezoliuciją. Vėliau jis sako, kad dalis kuopos narių juos labai "apipurvinę" savo darbus. Po jo kalba Mizara, išrodindamas, kad šioje svetainėje yra žmonių tokių purvinių, įsipurvinusių savo pačių darbus, kad juos tik grabas gali nubaltinti. Praškiu išrodinėję, kokiais motyvais kuopa vadovosi priėmimo rezolucijos reikale išmetimo Bimbos. Buragas taigi sūriai užtepė tiems ponams. Na, bet kur čia ponai paisys komunistų kalbų. Balsuojama. 40 balsų už rezoliuciją, o 18 prieš. Kitų susilaiko. (Čia tenka pastebėti, kad pirmesniais sus, kur buvo priimta rez. prieš P. Tarybą, už rezoliuciją balsavo 28 balsai, o vienas prieš. Gi šiame susirinkime jinai tapo atšaukta 40 balsų. Vadinasi, tik 12 balsų daugiau atšaukta.)

Dr. Žimontas stojasi už grynimą Graičiūno. Jis nori atšaukti kuopos rezoliuciją ir atvirą "T." red. laiską Graičiūno klausimu. Bet tai nori padaryti ne-skaičius pačios rezolucijos. Nariai reikalauja skaityti. Tarpe tautininkų kyla nesuspriktimas. Pagaliaus priverstas buvo perskaityti. "Perskaičius, pirmiausiai rezolucijos komisijos nariai, Mizara, Buragas, Žalpis gerai išvąnojo kaip Graičiūno, "Telegramų" ir visiems streiklauių gynėjams, išrodindami jųjų darbelius ir kuopos motyvus, kuriais buvo vadovotasi rezoluciją priimant. Žimonto pastangos apginti streiklauių organizuotojų nuojū-niekais. Jo sumanymas pagaliaus atmetas.

Tautininkai, socialistai, aidolistai ir beprincipaliai biznierių taip buvo įsiutę ant darbininkų, kad SLA 36 kuopos metinio susirinkimo išrinkto organizuotojų d Mačenskiene prašino iš...

IŠ DARBO UNIJŲ GYVENIMO

Iš d. W. F. Dunne Kalbos Portlando Konvencijoj

Navatni tie unijų reakciniai vadai, kuomet jie tikisi užglauzti komunistinį judėjimą darbo unijose, išmetant komunistą iš konvencijos. Toksai kryžiaus karas prieš komun. konvencijoj tiktai rodo, jog komunist. judėjimas jau pasidarė rimta spēka ir jį pro pirštus nebegalima žiūrėti. Išmetimas drg. W. F. Dunne iš Portlando konvencijos tiktai dar daugiau sužadins Amerikos darbininkus susidomėti tuo judėjimu ir susipažinti su jo skelbiamais obalsiais. Kiekvienas unijos narys stas su klausiniais: "Už ką Dunne išmetė? Kuom jis prasižengė? Kas per vienos tos idejos, kurias komunistai skelbia ir kurių taip bijo viršininkai?" Iškodami atsakymą į tuos klausimus, nariai atras, kad komunistai skelbia darbininkų vienybę ir padidintą kovą su buržuazija už didesnes algas ir žmoniškesnes darbo sąlygas. Atradę tai, vietoj bėgt nuo komunistų, jie stas į jų eiles.

Neigti užsiuolimas konvencijoj užimti energiją drg. Dunne. Į šauksmą reaktinijų vadų, "Nukryžiuokime jį!" jis atsakė šalta ir rimtai. Jis sakė jiems: "Šios šalies darbininkų judėjimas yra apgalvotai silpnas. Tik apie septintadalis darbininkų tėra organizuoti. O vienok jūs vaikštinėjate galvas iškelę ir didžiojate, lig kad tasai judėjimas būtų didžiausias darbininkų judėjimas pasaulyje. Iš jūsų pildomųjų komiteto raportu mes matėme, kad per pereinus metus nei vienas čarteris neišdholas siek tiek didesnei darbininkų grupei.

"Darbininkų gyvenimo lygmalma nėra augsta. Jinai yra augsta tik tai unijų viršininkams, kurie gyvena užnuodytoje Washingtono atmosferoj ir puikiose hoteliuose. Prezidentas Gompersas intelektualiai stovi visa galva angščiaun visus jus, ir todėl ant jo puola didžiausia atsakomybė už nepasisekimus. Jis nenori, kad tarptautinėms unijoms vadovautų išmintingi vadai, ir jam pavyko nepreileisti unijų prie tokios vadovystės. Jis pažista jus ir jis lošia jusų silpnybe ir pavydu, bet savo širdyje jisai nepakenčia jus.

"Laikraščiai taip pat nepakenčia jus. Dabar jie labai gražiai kalba apie jus, nes jūs iš vidaus gręžtė darbdarvių susivienijimą ir pastarieji pamylėjo jus. Bet palaukite kokius šėšius mėnesius: kada ateis kitas krizis, tuomet jie jus nepasigailės. Darbininkų judėjimas, kuris savo pasisekimu remiasi maldavimu darbdarvių klases, niekuomet netarnaus darbininkų klasei.

"Darbininkų judėjimui reikia vadovystės, kuri supranta pasaulio įvykius. Mes gyvename kapitalizmo prieblandoje. Atrodę, kad jūs manote, jog kapitalizmas šiandien yra pačiam žydėjime. Politika, kuri darbininkų judėjimą riboja vien tik valandomis ir algomis ir humanitarinėms legislaturomis, netarnauko reikalavimams. Aš tikiu, kad darbo unijos turi stengtis įgyti galią. Aš įmatau konstitucinio veikimo apribojimus. Aš klausiu jus: ką jūs darysite tada, kada išsėmsite visas konstitucines priemones, o darbininkai vis tiek tebebadys gėtvėse? Ir kol jūs neatsakysite į šį klausimą, jūs neturite teisės pasmerkti mane.

"Šioj šalyj, daugiau negu kurioj kitoj, darbininkų judėjimo pasisekimui reikalinga visų elementų. Progresas pareina iš nuamūnų, ir jeigu nori pasisekti, Amerikos darbininkų judė-

jimas turi surasti vietos mažuoms." New York "Times" korespondentas raportuoja, kad apleidamas svetainė, drg. Dunne pasakęs: "Gerai, mes pasimatysime ant barikadų!"

Eiliniai darbininkai, kurie buvo galerijoje, griausmingu delnų plojimu pasitiko drg. Dunne.

ORGANIZUOS FARMERIŲ-DARBO PARTIJĄ.

Spalių 23 d. įvyks Montana valstijos darbininkų ir fermerių organizacijų konferencija delei kurimo Farmerių-Darbo Partijos. Konferencija šaukia veiklesnių unijistai. Silver Bow Darbo Unijų Centralinė Taryba jau nutarė prisidėti prie šaukiamosios konferencijos.

STREIKŲ SKAIČIUS MAŽĖJA.

Federotoji Spauda paduoda labai įdomių skaitlinių apie pastarųjų septynių metų streikus. Tos skaitlinės parodo, kad 1922 m. buvo keturius sykius mažiau streikų, negu 1916 m. Štai skaitlinės:

Metai	Streikai
1916	2,448
1917	2,074
1918	2,198
1919	2,167
1920	1,760
1921	1,526
1922	688

Padavę šitas skaitlines, L. Olds daro išvadą, kad jeigu šitas darbininkų pasipriešinimo menkėjimas tęsis ilgai, tai neužilgo galės didžiuotis savo laimėjimu tie darbdaviai, kurie veda kovą už išnaikinimą darbo unijų.

AGITACIJA UŽ AMALGAMACIJĄ SUTVIRTINTA UNIJAS.

Didžiųjų unijų, viršininkai vienval kartojta, kad revoliucinių unijų agitacija už amalgamaciją griuipanti unijas. Bet ši faktai parodo visai kitką. Tatai atvirai pripažįsta "Tacoma Labor Advocate", sakydamas: "Atvira paslaptis Tacomos darbininkų judėjime, kad jeigu ne amalgamacijos šalininkai ir ne amalgamacijos programa, kurią jie pasiūlė darbininkams, kaip logišką ir progresyvi žingsnį darbo unijų išsiplėtojime, tai amatinės unijos, kurias taip smarkiai supurtė streikas, būtų buvę visiskai nušluotos. Tiktai pasekminga kontra-propaganda unijistų, kurie stoja už amalgamaciją, išgelbėjo tas unijas."

Iš Tarptautinio Darbininkų Judėjimo

Anglija.

Kalbėdamas Kanados Darbo Unijų Kongrese, Frank Hodges, sekretorius Didžiosios Britanijos Mainierių Federacijos, išsi-reiškė, kad ateinančią žiemą Anglijoj bus virš dviejų milijonų bedarbių. Girdi, Anglijoje gamyba jau dabar slūbuoja, dirbininkams rinka vis mažėja ir mažėja, o atėjus žiemai dalykai dar pablogės.

Veikiausia tuo pačiu motyvu vaduodamies, Anglijos Darbo Unijų ir Darbo Partijos Pildomieji Komitetai priėmė bendrą rezoliuciją, kurioj reikalaujama, kad valdžia įsikištų į Francijos ir Vokietijos santykius, įvykintų Europoj taiką ir tuomi atidarytų Anglijos produktams rinką. Unijų vadai mano, kad kuomet atsidarys rinka, tai ir darbai pagerės.

Olandija.

Jungtinių Valstijų komercijos departamentas gavo raportą iš Olandijos, kuriame sakoma, kad tenai pramonės padėtis kas dieną blogėja. Beveik visose pramonėse tiktai dalį laiko darbininkai tegauva dirbti, o bedarbių armija jau dabar pasiekė 78,063. Ypatingai namų statymo darbininkų padėtis esanti rimta. Prisiartinus žiemai, Olandijos darbininkų judėjimas susitiks su klausimu: kas aprūpins maistu ir pastoge bedarbius?

Sindikalistai atsišaukia prieš komunistus.

Taip vadinamas "Tarptautinis Darbininkų Susivienijimas," arba Sindikalistų Internacionalas, kuris neseniai susiorganizavo, šiomis dienomis išleido atsišaukimą į Vokietijos darbininkus. Visai mažai tekalbama apie Vokietijos buržuaziją ir tik pusiau lupų teprisimenama prieš social demokratų, bet už tai perdėm šaukiama prieš komunistus. Sindikalistai sako, kad revoliucija neišvengiama, bet Vokietijos darbininkai, girdi, turį saugotis komunistų, kurie stengiasi užkariauti galią. Esą, tai pavojus pačiai revoliucijai. Apart to, atsišaukime briauriausiai išniekinama Rusijos revoliucija ir raginama darbininkus nepasekti pėdomis Ru-

Metai	Streikai
1916	2,448
1917	2,074
1918	2,198
1919	2,167
1920	1,760
1921	1,526
1922	688

sijos darbininkų, kuriems vadovauja bolševikai.

Tuo laiku, kuomet prieš Vokietijos komunistus susivienijo buržuazija ir socialdemokratai, kuomet tiktai vienai komunistai teveda kovą už nuvertimą darbdarbių valdžios ir įstejimą darbininkų valdžios, — tuo laiku toksai bjaurus atsišaukimas prieš Vokietijos komunistus yra niekas daugiau, kaip tiktai atviras atsistojimas Vokietijos Stinnes'o pusėn. Labai gaila, kad sindikalistai, kurie sudaro "Tarptautinį Darbininkų Susivienijimą" ir kuriuos mes čia vadiname "aidoblistais", šioj valandoj stengiasi iš užpakalio užduoti per galvą besivystančiai Vokietijos revoliucijai.

Afrika.

Johannesburg, So. Afrika.— Britanijos valdžia išleido patvarkymą, kad pradžioje 1921 m. jauni vyrai bus šaukiami į šalies apgynimo kariuomenę. Pietinės Afrikos Jaunųjų Komunistų Lyga išleido atsišaukimą į darbininkus, kad jie atsiskytų eiti kariuomenėn, nes ta kariuomenė busianti vartojama prieš pačius darbininkus.

Atsišaukime sakoma:

"Kokiems gi tikslam apsigynimo kariuomenė bus naudojama? Tos kariuomenės nariai bus naudojami šaudymui streikuojančių savo tėvų, brolių ir draugų.

"Mes žinome, kad Britanijos imperija gina interesus tarptautinio kapitalizmo; kad Britanijos vėliava yra simbolas atgintinės vergijos ir industrinės tironijos; kad garbė ir paugštėjimas Pietinės Afrikos reiskia priblošimą kraugeriams parazitams.

"Darbininkai, nedaleiskime, kad vėl kas nors saktų, jog jūs pagelbėjote pastumėti darbininkų klasę dar į didesni vargą ir skurdą.

"Suvienytas darbininkų frontas, tai vienatinis išganymas pasaulio nuo Britanijos imperializmo ir kapitalistinio militarizmo, nuo kapitalistinių karų ir kapitalistinių armijų.

"Šalin Smuts'o valdžiai! "Tegul gyvuoja jaunieji darbininkai, kurie atsisako stoti į kariuomenę!"

REAKCIONIERIAI — TIKRI S.L.A. ARDYTOJAI!

(Tasa nuo 2-ro pusl.)

ganizatoriaus vietos. Gal del to, kad ši moteris daug narių prirašė prie kuopos. Kuomet Klatauskas bandė kalbėti, tai nekurie tautininkai ir su pačiu pirmininku pradėjo daryti jam obstrukcijas, neleisti kalbėti. Tuomet Klatauskas ir sako: "Nežinau, ar aš durnas ar tu durnas (į pirmininką)". Už tai tautininkų-socialistų aidoblistų mašina jį suspendavo visam susirinkimui, neva už "vadinimą pirmininko durnum".

SLA. 36 Kuopos Nariams Pamoka.

Manau, kad ši biznierių uzurpacija SLA. 36 kuopoj duos gerą lekeiją kuopos nariams darbininkams. Jie per daug buvo apsilėdę. Šiame, pav., susirinkime, darbininkų buvo atsilankę labai mažai. Veikiausiai todėl, kad susirinkimas buvo nauj dienoj (seredoj, o seniau vis būdavo pėtnyčių vakarais) ir jis buvo mažai garsinamas "V." "Naujienos" ir "Telegramas" garsino jį po kelis sykius. Rašė spaltomis straipsnius apie jį. Pagaliau ir tautininkai su socialistais net kokius turėjo tuo tikslu. Na, ir jiems pavyko išieiti prieš didžiomas kuopos narių valią. Bet netikui, kad jiems pavyktų tokie nešvarūs triksai varinėti ilgai.

SLA. 36 Kp. Narys.

SUGEDĖ DANTYS — SUIRUS SVEIKATA

Išegzaminuojų Dyka. Savo darbą gvarantuojame. Taisome ant išmokesčio.

DR. H. & J. ZASULY

Chirurgai-Dentistai
257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampus Haveeyer)
Antras ofisas: 182 Flatbush Ave.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveltikus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujaus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

OSVALDAS KIBURIS

Užlaiko Pulkianis U Ž E I G Ą

gamina geriausius užkandžius, todėl kiekvienam lietuviai yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuojant į East New York, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

Anksčiau ar Vėliau Jūs Jieškosite Šių Knygų

NUSIPIRKITE JAS DABAR, KADA DAR IR DOVANŲ GAUNATE. D-ro Robinsono knygos parodys jums visas moterų ir vyrų lyties gyvenimo slapytbes KNYGŲ VARDAI:

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS

ir

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS

KNYGOS SU PAVEIKSLAIS IR APDAR. Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Piginus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Box 128, Gen. P. O., New York, N. Y.

KNYGOS SU PAVEIKSLAIS IR APDAR.

Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Piginus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Box 128, Gen. P. O., New York, N. Y.

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS

ir

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS

KNYGOS SU PAVEIKSLAIS IR APDAR. Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Piginus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Box 128, Gen. P. O., New York, N. Y.

KNYGOS SU PAVEIKSLAIS IR APDAR.

Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Piginus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Box 128, Gen. P. O., New York, N. Y.

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS

ir

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS

KNYGOS SU PAVEIKSLAIS IR APDAR. Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Piginus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Box 128, Gen. P. O., New York, N. Y.

DR. C. K. CHERRYS (CHERRY) Perkėlė savo ofisą į naują vietą 4454 So. WESTERN AVE. (kampus 45 St.) CHICAGO, ILL. Valandos: nuo 3 po pietų iki 9 vakare; Subatomis nuo 9 ryto iki 9 vak.; Nedėliomis nuo 10 iki 12 val.

NORTH GERMAN LLOYD Laivas kas savaitę į LIETUVĄ IS NEW YORKO Į BREMEN. su nauju ir puikiausiu laivu "C O L U M B U S" didžiausias vokiečių garlaivis su atsakymų kabinetais. Puikiai įtaisymais trečios klasės keliauninkams. Parankios, uždarytos kajutos su 2 ir keturiom lovom. Del laivakorių kreipkitės pas vietinius agentus, arba: NORTH GERMAN LLOYD, 14-16 Pearl st., New York

AR ESI TIKRAS SAVO AKIŲ GERUMU?

Ar esi užtikrintas, kad akiniai, kuriuos nešioji, yra atitinkami tavo akim? PERSITIKINTI. ATEIK PAS MEDOFF OPTICAL CO.

830 Manhattan Avenue BROOKLYN, N. Y.

Valandos: Nuo 10 ryto iki 8:30 vakare. (Priešais Greenpoint Teatrą) Telephone: Greenpoint 4086

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveltikus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujaus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

DETROITŲ KRIAUCIUS

Darau visokius rubus pagal naujaisius matd. Materijų laikau didelį sandėlį ("stakų") inportuotų ir naminių. Kainos neaugstos. Darbą ir pritaikymą garantuoju. Darbinės kelės \$1.50 ir daugiau.

Phone Hemlock. 1960-J.

JUOZAS LUCKYS

2238 Caniff Ave. Hamtramck, Mich.

NAUJA LIETUVIŠKA VALGYKLA LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST. Brooklyn, N. Y. "Laisvės" Name

Gaminame lietuvius ir amerikoniškus valgius. Geras maistas ir mandagus patarnavimas. Kviečiame visus atsilankyti.

A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

BE GERŲ DANTŲ

Jus negalite sukramtyti gerai maisto, sveikatos gerumas priklauso nuo jusų dantų.

Dr. Jacob Hollander

ir

Dr. Henry Braunstein

DANTŲ SPĖCIALIZISTAI 576 Grand St., Brooklyn

Tejimas iš Lorimer St.

Specialistai dantų taisymo ir naujų sudejime. Darbas garantuotas. Išegzaminavimas veltui. Žemžiausias kainos ir lengvi išmokėjimai.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milijonus vertės. Gabiausias lietuvis agentas Brooklyn, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslią, gabumą įkviečia turta.

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori: prkiti butavali arba paskolą. Visus apriūpina teisingai. Turim ant pardavimo keturiuose ofisuose apie 5 tūkstančius namų: Brooklyn, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarjie, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Hill, Ozon Park, Jamaica, Woodhaven, Richmond, ca, Hales, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įnešimu, mokant \$200.00. Raudavoje namus, krantuves, dirbtuves, kambarius ir t.t.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

OFISAI:

420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 9929

499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N.Y. Tel. Stagg 3409

20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., Telephone Jamaica 3137-W

486 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I., Tel. 7394 Jamaica

120-05 Liberty Ave. (120th St.), Richmond Hill, L. I.

Pirkite tik pas tuos biznierių, kurie garsinasi 'Laisvė'

AUKSINIS KONKURSAS

"Laisvės" Skaitytojai ir Platintojai Temykite!

Kas iš "Laisvės" skaitytojų arba platintojų per šį spalio (October) mėnesį gaus daugiau "Laisvės" naujų skaitytojų, tas gaus dovanų \$10 AUKSU

Antras, gavęs daugiausia skaitytojų gaus fontaninę plunksną su ingreviruota savo pavarde.

Trečias, gavęs daugiausia skaitytojų, gaus LAIŲ ŽODYNĄ, VERTĖS \$10.00.

"Laisvės" kaina per šį mėnesį, iki 1 dienai Lapkričio (November)

TIK 5 DOL. METAM

Vardai visų ty, kurie dalyvaus auksiniame konkurse gavimui "Laisvės" naujų skaitytojų, bus skelbiami "Laisvėje".

I DARBA VISI "LAISVĖS" SKAITYTOJAI IR RĖMĖJAI!

LAISVĖ

46 TEN EYCK STREET BROOKLYN, N. Y.

MEDICINA IR HIGIENA

Rašo W. A. Wovschin, M. D.

SIFILIS

(Taša)

SIFILIDAI

Zodžiu sifilidai mes suprantame apsiereiskimus ant kūno odos ir burnoje ant slidžių plėvių, kurie pasirodo praslinkus kelioms savaitėms po užsikrėtimo sifilio liga. Kliniškai-chronologiskus sifilidus galima skirstyti į antruosius, treciuosius, tai yra, antro ir trecio laipsnio. Prie pirmo laipsnio priklauso paviršutiniai sifilidai (išbėrimas ir paraudoavimas odos), kurie pasirodo gana anksti, pradžioje ligos proceso, gi odos išvaizdos keitimasis, iškilę šašai bei išbėrimai išvirtę į šašų pavidalą, skaitoma ženklų seno sifilio. Mes sifilidus skiriame į sekamus laipsnius bei rūšis:

- 1) Erimotoziniai arba pletmuoti sifilidai; 2) populioziniai arba šašuoti sifilidai; 3) žaidiniai sifilidai; 4) degeneratiniai arba iš-

gamiški sifilidai; 5) plauku ir nagų anomalija arba normalumas.

Pirmiaus, negu paimti atskiras formas, mes nurodysime į abelus svarbesnius sifilidų apsiereiskimus.

Paviršutinė sifilidų spalva dažnai būna raudona, panaši į raudonvarį. Žemesnės sifilidų dalys gauna tamsiai raudoną spalvą. Spalva niekad nepersikeičia bespaudinėjant juos ir didžioje atsitikimui išbėrimas, nenieži. Ant kūno išbėrimas, jeigu jis nevirtes į žaizdą, būna švelnus. Jeigu išbėrimas labai nieži, tai dažnai būna ženklų, kad liga nieko bendro neturi su sifiliu. Išbėrimas dažniausiai prasideda ant krūtines ir nugaros, o paslūnį jau pasirodo ir tose vietose, kur oda ištempta: ant kaktos, rankų, delnų, blauzdų ir padų. Labai dažnas sifilidų apsiereiskimas, tai balsvai pilki plėmai burnoje ant gleivinių dalių ir tonsilių (migdolinių gilių), viduje nosių šnervių ir kitur. Ka-

da tie plėmai atsiranda burnoje ir gerklyje, sifilitiko balsas persikeičia, pasidaro užkimes, neaiškus. Pas moteris tokie plėmai pasirodo viduje ant lytinių lūpų ir dažnai užpakaliniame kanale atsiranda šlapi ir slidūs plėmai, kurie labai pavojingi, nes nuo jų labai greitai galima liga užsikrėsti ir sveikam. Jauniems dažnai sifilis apsiereiskia plaukų nuslinkimu. Tuojaus reikia kreipti nepaprastos dėmes, kuomet po plaukų nuslinkimo pasikartoja taip vadinamas šaltis ir ant kūno pasirodo rausvas išbėrimas. (Toliau bus.)

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Skaitytojui P. B., apie pleiskaną ir plaukų slinkimą.

Plaukai pradeda slinkti nuo įvairių priežasčių: nuo galvos odos ngos, nuo abėlų sisteminių infekcijų ir dažnai nuo sifilio. Jeigu galvos oda pleiskanų apsesta, tai ant nakties mazgokite galvą žaliuoju muilu su siulu vandeniu ir paskui ištepkiite galvos odą kastorinio alieju. Kam plaukai pradeda slinkti nuo sifilio, tai savaimi suprantama, kad pirmiausiai reikia pradėti gydyti pacia ligą, o ne plaukų slinkimą.

“Laisvės” skaitytojui, apie nervingumą ir lytinį silpnumą.

—Jūsų nervingumas, veikiausiai, paeina nuo lytinio netvarkumo. Vartojimas visokių apsaugotojų ir vartojimas kitų būdų laike lytinių susituokimų, kurie pilnai neuzganėdina, per ilgus metus visuomet priveda prie lytinio nusilpnėjimo ir nervų sistemos sužeidimo. Galima pasigydyti, bet reikia normaliai gyventi ir nenaiveikti instinktus.

Skaitytojui iš Rochester, N. Y.

Nuo niežų geriausia vartoti sierines maudynes ir ant nakties išitepti sierine mosčia. Pakartokite keletą sykų.

F. D. C. iš Detroit, Mich.

Chronišką katara nosyje reikia gydyti plauçant nosių šnerves ir tepti jas aliejum. O gal būt jūs turite taip vadinamą pavasarinį katarą, tuomet reikia kitaip gydyti. Nueikite pas nosies ir galvos specialistą gydytoją ir jis pasakys kas per liga. Kiti jūsų nurodyti ligų simptomai ir vartojimai “Nuga-Tonu” prieš gero nepris. Tai apgavystė ir daugiau niekas. Šituos “vaistus” pasmerkę gydytojų sąjunga. Geriau nueikite pas vietos gerą gydytoją, ir aš tikiu, kad jis suras jums tinkamesnių vaistų. Žinokite ir turėkite atmintį, kad didžiauma patentuotų ir plačiai reklamuojamų vaistų neverti nei išvalgyto kiaušinio ir dažnai daugiau žalos padaro, negu gero. Galima būti avinu, bet visgi negalima savo kailį duoti kirpti kas tik užsimano. Tą irgi privalote žinoti.

Lai gyvuoja Saryšis!

Lai gyvuoja visų organizacijų solidarumas

Suvaž. Pirm. J. Baronas.
Rašt. M. Lekešienė.

Rezoliucija Dėl Federatos Farmerių Darbo Partijos.

Kadangi Jungtinėse Valstijose iki šiol darbininkai neturėjo savo, neprielausomos politinės partijos.

Kadangi darbininkai sekdami buržuazinės partijos, iki šiol negalėjo pravesti savo atstovų į įvairias valdvytes.

Kadangi per metus metus darbininkai už “gerus” žemes balsavo ir pasakme to viso—Jungtinės Valstijos šiandien darbininkai neturi jokios savo atstovybės parlamente.

Kadangi darbininkai, neturėdami savo atstovų valdytėse, paliko visiški be teisių.

Todel lai būna nutarta, kad mes užgirame Federotą Farmerių Darbo Partiją ir prisizadame visais galimais būdais ją remti.

Suvaž. Pirm. J. Baronas.
Rašt. M. Lekešienė.

Resoliucija prieš Kėsinimąsi Suvaržyti Ateivius.

Jau keli sumanymai buvo paduoti Jungtinių Valstijų kongresui, kad visus ateivius suregistruoti, nufotografuoti ir jų pirštų antspaudas nuimti. Kadangi toksai įstatymas būtų priešingas Jungtinių Valstijų konstitucijos principams, kurie laiduoja visiem nevaržomai gyventi šioj šalyj.

Lai būna nutarta, kad mes griežtai protestuojame prieš viršminėtus sumanymus, kurie suvaržyt dar labiau ateivių teises.

Nutarta, kad šios rezoliucijos kopijos būtų pasistos kongresmanam, senatoriui Ill. valstijos ir prezidentui Jungtinių Valstijų.

Pirm. J. Baronas.
Rašt. M. Lekešienė.

Rezoliucija prieš Lietuvos Valdžią.

Kadangi šiandien daugumoje sudaro Lietuvos seimą krikščionys demokratai, o kaip yra žinoma iš praecies istorijos,—kur viešpatavo klerikai, ten visuomet nebuvo duodama žmonėms laisvai protauti ir kurie mėgė-

SVARBUS PRANEŠIMAS

Kaip nekarta jau buvo pasterbėta, kad Amerikoje kas metai prazuva apie \$600,000,000 žmonių pinigų, ar tai įdedamų į blogus investimus, ar tai siunčiant į Lietuvą ir į kitas šalis. Pereitą liepos mėnesį ir vėl tulas agentelis pabėgo su \$100,000 žmonių pinigų, kuriuos buvo paėmęs perstuoti į kitas šalis ir už parduotas laivakortes. Galima būtų šimtais tokių atsitikimų priskaityti, bet čionai mes neturime vietos taiti padaryti, nes norime svarbesniais dalykais pakalbėti. Ir tos žmonių prigavystės atsitinka delto, kad žmonės perdaug lengvai pasitikti kiekvienam gražiai mokančiam kalbėti prigavimų ir nėra gerai informuoti, kur reikia kreiptis, kad tokius reikalus tinkamai ir teisingai atliktų.

Mūsų Baltie States Bankas gyvuoja jau arti trys metai ir per tą laiką teko patirti daug nukriauštų žmonių. Paprastai žmonės kreipiasi, klausdami rodo tiktai tuomet, kai jau pervėlu, kai jau pinigai sukisti, tos kompanijos subankrutine ir agentėliai su pinigais jau pabėgę. Tuomet jau nelaiškas pinigų išeikti! Reikalinga visuomet gerai apsižiūrėti pirma, kur dedi pinigus ir kam pasitiki duodamas savo sunkiai uždirbtus skatikus persiusti Lietuvoje ar į kitą šalį. Todel mūsų širdingiausiai patariame yra kiekvienam: Visokiais piniginiiais reikalais kreipkitės į Baltic States Banką, negu savo pinigus atiduodate į nežinomus rankas, o tik tuomet bus galima kiekvienam teisingą patarimą suteikti ir jūsų pinigus apsaugoti. Mūsų Bankas arti trijų metų savo gyvavimo laiku patarnavo apie \$500,000 žmonių ir persiuntė į Lietuvą ir kitas šalis viršaus du milijonu dolerių ir nė vienas centas nėra žuves ir kiekvienas, kuris tik turėjo reikalus su Baltic States Banku, yra pilnai užganėdintas jo patarnavimu. Mūsų pinigų siuntimo kursas yra žemiausias delto, kad mes darome daug biznio, tai ir galime pigiai žmonėms patarnauti.

Mes pasiunčiame pinigus ne tik pigiai ir greitai ir Lietuvoje išmoka visose pašto stotyse ir bankuose, bet mes siunčiame su pilniausia garantija, kad pinigai nežus, nes mūsų banko rezursai siekia jau \$1,700,000.00. Baltic States Bankas jau įsigijo toki vardą ir užsitikejimą, kad jame laiko sudėję savo pinigus Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija, Lietuvos Bankas (Emisijos Bankas), Lietuvos Kredito Bankas, Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas, Latvijos Tautos Bankas, New Yorko Valstija ir kt.

REZOLIUCIJOS

REZOLIUCIJA

Dėl santykių visų organizacijų pietinio ir vakarinio Illinois.

Mes, delegatai, susirinkę nuo 6 Apskričių: ADPLS. 10 Distrikto, A. LDD. 13 ir 11 Apskričių, LMPS. 10 Rājone ir SLA. 9 ir 12 Apskričių, 26 d. rugpjūčio, East St. Louis, Ill., priėjome prie šio išvedimo:

Kadangi mūsų skirtingi organizacijų tikslai iš techniško atžvilgio, bet susideda iš rankpelnų.

Kadangi rankpelnų darosi intensyviškė kova su išnaudotojų kleska, kadangi viršūnės mūsų organizacijų, kaip tai SLA., skelbia kovą sąmoningiems darbininkams, kurie stoja už darbininkų reikalus, veža lauk iš SLA., kas parodo, kad SLA. Pildomoji Taryba susideda iš darbininkų priešių.

Lai būna nutarta, kad mes bendrai sujunglame savo viršminėtus organizacijas į Saryšį del pasekmingesnio veikimo ir pasielidimo apšvietos darbininkuose, nežiūrint skirtingų mūsų pažiūrų į kitus draugininius klausimus.

Mes jungiamės į Saryšį, kad nuosekliau supažindinti su ekonominiu ir politiniu veikimu darbininkus ir kad numaskavus darbinikiškose organizacijose esančius viršininkus, kurie palaiko išnaudojimo sistemą ir tuomi prisideda prie palaikymo darbininkų alginėj vergijoj.

Lai gyvuoja Saryšis!

Lai gyvuoja visų organizacijų solidarumas

Suvaž. Pirm. J. Baronas.
Rašt. M. Lekešienė.

Rezoliucija Dėl Federatos Farmerių Darbo Partijos.

Kadangi Jungtinėse Valstijose iki šiol darbininkai neturėjo savo, neprielausomos politinės partijos.

Kadangi darbininkai sekdami buržuazinės partijos, iki šiol negalėjo pravesti savo atstovų į įvairias valdvytes.

Kadangi per metus metus darbininkai už “gerus” žemes balsavo ir pasakme to viso—Jungtinės Valstijos šiandien darbininkai neturi jokios savo atstovybės parlamente.

Kadangi darbininkai, neturėdami savo atstovų valdytėse, paliko visiški be teisių.

Todel lai būna nutarta, kad mes užgirame Federotą Farmerių Darbo Partiją ir prisizadame visais galimais būdais ją remti.

Suvaž. Pirm. J. Baronas.
Rašt. M. Lekešienė.

no dvasiškiaj pakritikuoti ir teisybės žodį tarti; tuos visaip kankino ir žudė;

Kadangi dabartinis Lietuvos seimas ir valdžia susideda iš klerikiškių ir buržuazinių gaivalų,

Kadangi Lietuvos valdžia visokiomis būdais slopina darbininkus, kurie reikalauja geriamo gyvenimo,

Todel mes pasmerkame Lietuvos valdžią ir visas partijas, kurios palaiko ją.

Pirm. J. Baronas.
Rašt. M. Lekešienė.

Rezoliucija Užnuojautos Politiniams Kaliniams.

Šiandien nėra pasaulij kampelio (išskiriant Rusiją), kur kapitalas ne-

viešpatautų ir darbininkai nuolat dotų.

Mes, išnaudojamo proletariato šalis, suprasdami politinį klaną, kur kas ir pasilaikymą iš darbininkų klasės reikalus, reikiame jama siems, draugai ir draugės atsijaute, Pasizadame jus gelti ir mėti finansiniai.

Pirm. J. Baronas.
Rašt. M. Lekešienė.

Kiekviena gamtos dahl skelbia, jog užgesimas rie nos gyvybės reikiia viet prirengimą vietos kaitai.

H. D. Thoreau.

TEL. STAGG 9448
TEL. STAGG 1760

PETRAS MĄCYS
Automobilių Mokykla

ANT GRAHAM AVENUE
Kampas Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Jeigu jus norite padaryti gerai prarytina, tai mokytis automobilij amato mokymus. Mes ju išmokinime feru ant visokių automobilių trumpą laiką. Kam jums eiti pas svetimatūčius mokintis, kad jus galite ateiti pas lietuvius išmokinti.

Taipgi paramdom automobilius veselioms, krikščionim ir šilip pasivažinėjama.

GRABORIAL-UNDERTAKERS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIU ANTI VISOKIŲ KAPINIŲ.

456 LORIMER STREET
tarp Grand ir Maujer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

DYKAI 20 dienu išmėginamą mas Gydymas

Skilvio Kliuties, Nesveikų Kepenų, Nevėlikiančių Vidurių ir Vidurių Užkietėjimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo. Šitas vaistas veikia greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo.

Kas tik skaitis šita gali padaryti daug blogai Nuga-Tone yra tik \$2.00. Pateiktas Nuga-Tone per 20 dienu musis atsakyma ir jei nebus patenkinti, sugrąžinti likusią pakelio dali, o mes tuojais atsiimam visus taruotus pinigus. Pranašas—TIGIATIKI. Regali pakelio net centas. Nuga-Tone taip pat apsaugoti ir absoliuti garantuoja, kad je šiteikis pilna patenkintina, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiūrėk garantijos kiekvienam pakelje.

privalo šiandien pripildyti Kupona lemiu: Nuga-Tone yra tik \$2.00. Pateiktas Nuga-Tone per 20 dienu musis atsakyma ir jei nebus patenkinti, sugrąžinti likusią pakelio dali, o mes tuojais atsiimam visus taruotus pinigus. Pranašas—TIGIATIKI. Regali pakelio net centas. Nuga-Tone taip pat apsaugoti ir absoliuti garantuoja, kad je šiteikis pilna patenkintina, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiūrėk garantijos kiekvienam pakelje.

PRISIŪSK SITA KUPONA SIANDIEN.

NATIONAL LABORATORY, DEPT. L.E.G. —1018 S. Washab Ave., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI—Čia įdedu \$... pakeičiu Nuga-Tone. Atsiimam visus taruotus pinigus. Pranašas—TIGIATIKI. Regali pakelio net centas. Nuga-Tone taip pat apsaugoti ir absoliuti garantuoja, kad je šiteikis pilna patenkintina, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiūrėk garantijos kiekvienam pakelje.

Vardas ir Pavardė...
Gatvė ir numeris...
Arb. R. F. D. ...
Miestas... Valstija...

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER “LAISVĖS” PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigų siuntimas į Lietuvą jau taip yra sutvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas pridoda teisingą ir aišką adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdyimų.

“Laisvės” Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon Lita ir Doleriais žė: miausiu dienos kursu. . .

Reikalui esant visuomet kreipkitės šiuo adresu:

L A I S V Ė

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 3878

L A I S V Ė

Subata, 13 d. Spalia, 1923

PETRAS MĄCYS
Automobilių Mokykla
ANT GRAHAM AVENUE
Kampas Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Jeigu jus norite padaryti gerai prarytina, tai mokytis automobilij amato mokymus. Mes ju išmokinime feru ant visokių automobilių trumpą laiką. Kam jums eiti pas svetimatūčius mokintis, kad jus galite ateiti pas lietuvius išmokinti.
Taipgi paramdom automobilius veselioms, krikščionim ir šilip pasivažinėjama.

GRABORIAL-UNDERTAKERS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIU ANTI VISOKIŲ KAPINIŲ.
456 LORIMER STREET
tarp Grand ir Maujer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

DYKAI 20 dienu išmėginamą mas Gydymas

Skilvio Kliuties, Nesveikų Kepenų, Nevėlikiančių Vidurių ir Vidurių Užkietėjimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo. Šitas vaistas veikia greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajusti ir kelias dienas po jo vartojimo.

Kas tik skaitis šita gali padaryti daug blogai Nuga-Tone yra tik \$2.00. Pateiktas Nuga-Tone per 20 dienu musis atsakyma ir jei nebus patenkinti, sugrąžinti likusią pakelio dali, o mes tuojais atsiimam visus taruotus pinigus. Pranašas—TIGIATIKI. Regali pakelio net centas. Nuga-Tone taip pat apsaugoti ir absoliuti garantuoja, kad je šiteikis pilna patenkintina, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiūrėk garantijos kiekvienam pakelje.

privalo šiandien pripildyti Kupona lemiu: Nuga-Tone yra tik \$2.00. Pateiktas Nuga-Tone per 20 dienu musis atsakyma ir jei nebus patenkinti, sugrąžinti likusią pakelio dali, o mes tuojais atsiimam visus taruotus pinigus. Pranašas—TIGIATIKI. Regali pakelio net centas. Nuga-Tone taip pat apsaugoti ir absoliuti garantuoja, kad je šiteikis pilna patenkintina, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiūrėk garantijos kiekvienam pakelje.

PRISIŪSK SITA KUPONA SIANDIEN.

NATIONAL LABORATORY, DEPT. L.E.G. —1018 S. Washab Ave., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI—Čia įdedu \$... pakeičiu Nuga-Tone. Atsiimam visus taruotus pinigus. Pranašas—TIGIATIKI. Regali pakelio net centas. Nuga-Tone taip pat apsaugoti ir absoliuti garantuoja, kad je šiteikis pilna patenkintina, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiūrėk garantijos kiekvienam pakelje.

Vardas ir Pavardė...
Gatvė ir numeris...
Arb. R. F. D. ...
Miestas... Valstija...

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER “LAISVĖS” PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigų siuntimas į Lietuvą jau taip yra sutvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas pridoda teisingą ir aišką adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdyimų.

“Laisvės” Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon Lita ir Doleriais žė: miausiu dienos kursu. . .

Reikalui esant visuomet kreipkitės šiuo adresu:

L A I S V Ė

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 3878

utu ir darbininku... linaudojamo proletariato... PETRAS MĄCYS... AUTOMOBILIŲ MOKYKLA... dienu Ismėginas Gydymas... KŪ KEPENŲ, NEVĖRIŲ UŽKĖTĖJIMO... ONA ŠIANDIEN... LIETUVON... LIETUVŲ JAUŠ... VĖ... BROOKLYN, N. Y.

Bostono ir Apielinkės Skyrius

"Laisvės" Bostono Skyrių Veda Drg. V. Bovinas.

Bostonas ir Apielinkės.

Apie patį Bostoną nėra ko daug rašyti. Patys draugai jau pradėjo rašinėti daugiau žinių... PROVIDENCE, R. I. — Čia pribuvęs nudžiugau, maniau daugiausia laimėsiu, nes miestas gražus, didelis, švarus.

DVEJOS PRAKALBOS

BALTIMORE, MD. — Jau seniai reikėjo apie Baltimorę šį bei tą parašyti, bet, kaip matyti, niekas neparasė. Bandysiu aš šiek tiek pabrėžti.

Komuna.

Čia irgi yra ypatingų dalykų. Rusai ir lietuviai darbičiai čia užlaiko komuną. Toj komunoj yra (vidutiniai) 16 narių, kartais daugiau, kartais mažiau — visi vyrai.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

Pagaliaus draugai sutiko, kad mes turime daugiau dirbti, suglaust savo eiles, o kuomet dirbime, tai mes laimėsim. Abeldnai imant, darbininkų klasė eina bėdny, darbininkų minia darosi didesnė.

PARDAVIMAI

NEPRALEISKITE PROGOS. Parsiduoda daug naujų namų. MASPETH — 1-2 ir 4 šeiminų namai: mūriniai, cementiniai ir mediniai su naujaisiais įtaisymais ir garzdžiais del 2 automobilių.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

Parsiduoda grosernė ir defektesenų šoras. Vieta apgyventa lietuviams ir kitom tautom. Greitam pirkimui pigiai parduosiu. Priežastis pardavimo, savininkas išvažiuoja Lietuvon.

DEVYNI PABUDAVOTA, O TIK DU JAU BĖRA.

Maspeth — nauji mūriniai dviejų šeiminų namai, paluosuoti nuo takų mokėjimo, ant Bittman St., prie Grand St. Corona, Flushing Ave. ir Grand St. karai daveža prie pat Bittman St. Lutheran Cemetery karas iš Long Island City taipgi priveža prie Grand St., netoli nuo Bittman St. Kaina \$6,000; pirmas morgadžius Title Guarantee and Trust Komp. Suvesta miesto "sewer pipes".

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

PARSIDUODA.

Ateik šiaudien pas pamatytį šiek baronų. Jeigu lauki ilgai, tai kiti nupirks šitas prepetes.

REAL ESTATE

J. W. Thomson, P. Petraszkas 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (242-245)

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs norite padaryti lengvesnį ir geresnį pragyvenimą, tai mokinkitės automobilium amato geroj lietuviškoj mokykloj, kur po vadovystės instruktojų galite per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir patalinti visokių sistemų automobilius, trokaut, taipgi ir Ford.

MES GARANTUOJAME

Taipgi sujieškom kiekvienam mokiniui vietą, nes mes surisim su employment ofisu ir turim laisvius.

Automobile School

726 LEXINGTON AVE. arti 69th St. NEW YORK, N. Y.

Dr. Ignatas Stankus

1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa. LIETUVIŠ DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).

OFISA VALANDAS:

Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Perkame ir parduodame naujus ir antrarankius rakandus. Pulkianisiai aptaisome visokias keles del sofas taip kad iš senų pasidaro naujos. Nuplūsiuojame ir nuvėsiuojame visokius rakandus. Reikalui esant visuomet kreipkitės:

FRANK GIVIS

540 GRAND ST., BROOKLYN Tarpe Lorimer ir Union Ave.

20 amžiaus išradimas.

Antanas Valutkevičius, lietuvis aptiktoris, išrado Galingą Mostį, kuri padeda lengviau visus skausmus, vis tiek, kokie būtų, skausmai ir kaip žmogus begultų ar beskaudėtų. GALINGA MOSTIS patariama vartoti nuo REUMATIZMO, NEURALGIJOS, STRĖNŲ SKAUDEJIMO

Nuo nikstėjimo, sąnarių išsilukimo, raumenų skaudėjimo, sąnarių skausmo, strėnų gelimo, kaklo sustingimo, krūtinių slogų; taip pat nuo kosulio ir šalčio; nuo skausmų ir uždegimų, pūcinčių iš priekšties šaltos čiongo (oro traukimo), drėgnumo ir t.t. Siųsk 60 c. už dėžutę šio adrešo. WALLACE'S LABORATORY 15 Intervale St., Brockton, Mass.

J. GARŠVA

231 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

GRABORIUS-UNDERTAKER

Laidotuvių Direktorius. Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

DR. J. T. VITKUS

Lietuvis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

Marijona Tamkienė

Prie palangų ant parkulvimo diena ir nakti, taipgi ir nedėliomis. Darbą atlieka atskandžiai už priėmimą kainą.

80 STAGG STREET

Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 6781

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

Inkstų, Puslės, Prostatazės ir t.t.) SPECIALISTAS, TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nerų suirimo, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas. MOTERYSI VYRAI!

Išgaminuojame Dykai

Zmonės, kurie serga nusilpnia ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus pašalinta ir sveikata sugrįši. Ateikit ir reikalaukite išgaminuot veli. Niekio jums nekainuos būti išgaminuotu per DR. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugeliai sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki išgydymai yra daromi, kraujas egzaminuojamas su lyg Wassermano sistema. Taipgi yra daromi kraujo išrūkimai.

Dr. ZINS

110 EAST 16th ST. TARPE 4th AVE. IR IRVING PLACE NEW YORK, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 val. popiet.

VYRAI IR MOTERYSI, NEAPSIGAUKITE!

Saugokite savo sveikatą nuo pavojingų ligų.

ATEIKIT, EGZAMINAVIMAS DYKAI

JEIGU JUS KENGIAT nuo nervų suirimo, kvaitulio, silpnumo, kraujų ir odos ligų, akių mirgėjimo, prastos atminties, nervų silpnumo, bėmėgės, skaudėjimo sprando ir nugaros skaudėjimo, reumatizmo, gerklės skaudėjimo, skilvio nesmagumo, vidurių nendrismo, aptraukimo liežuviu ir vidurių užkietėjimo — ATEIKITE PAS MANE.

NAUDOJAMA MODERNISKA METODA.

Jeigu nesigydylt pirma, tai ligian nerūk kink. Ateikit del išgaminuot VELTUI. Aš turiu 24 m. patyrimą ir praktikos gydyme chroniškių ir nervų ligų. Ypatingai gydysiu jus su kiekvienu atsilankymu.

VELTUI Patarimai ir Egzaminacija

Gydymas be skausmo. Jeigu reikalaukite kraujo, šlapimo ir spaudulų išgaminuotai yra daromi. Visokas atliekamas su geriausiais prietaisais, įskaitant ir X-ray. Jeigu negalėsite pagelbėti, tai pasakysiu.

DR. LEWIS

Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 1 p. p. 120 East 29th St., Tarpe 4-tos ir Lexington Ave., New York, N. Y.

GERAS PATARIMAS

Dabokitis nuo šalčio. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atneša sunkianis ir ilgianis ligas, bet tankiai ir į grūba nuvarto. Todėl, kada pagautant šaltį neimkit vaistus, kurie da neitryneti, ale palimkit visiems žinomus Urban's Cold Powders (Urbanų Miltelių) nuo šalčio, kurie tuksandianis pašalina šaltį ir apgytė nuo didesnių ligų. Prekė 75 centai už baskulę.

Kitas žmogaus didelis naiktovjas, tai yra vidurių užkietėjimas. Tas netik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visą sistemą nusilpnia, per ką atidaro duris žmogaus kūnui del visokių kitų ligų. Vartokit Urban Lax Tabs, o jūs kunas ir protas bus visada lengvas, tytas ir sveikas. Prekė 25 centai už baskulę.

F. URBONAS

151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 1411.

JEIGU JUS KENČIATE

Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų nesveikumo, inkstų arba puslės nesmagumo, Reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikuojamo didžiausiose ligonbučiuose. Mano ypatingas gydymas iki išgydymui atsieia jums tik 10 dolerių.

Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atyda atkreipiama. Ofiso valandos: nuo 10 iki ryto iki 6:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 3 ryto iki 1 val. po pietu.

ANDREW EGAN, M. D.

168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., New York

M. ZUKAITIS

451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Štai Jau ir Vakarėlis.

Šiandien Lyros choro vakarėlis, Clinton Parke, Maspeth'e. Pradžią 5 val. vakare. Atsilankykite skaitlingiausiai, nes programa bus įvairi; susidės iš dainų, muzikos ir kitokių pamarginimų. Šokėjams, kurie geriau šoks, skiriama keturios dovanos. Tad nepraleiskite šios progos. Visi į vakarėlį. Įžanga 35c., o galitė laikėt vertės kelis dolerius.

Kviečia Rengėjai.

Maspethiečių Koncertas Rytoj.

Maspetho progresyvės draugijos bendromis spėjomis rengia koncertą ir balij, kuris atsis bus nedėlio, 14 d. spalio, National Hall, Clinton ir Willow Ave., Maspeth'e. Pradžią 3 val. po pietų. Įžanga 50c.

Iškalno galima pasakyti, kad atsilankiusieji į šį koncertą neapsigaus. Juk štai kokios spėjos dalyvaus šio koncerto išpildyme: M. Kriaučiūnienė, soprano, turi labai malonų ir gerai išlavintą balsą; V. Testa, italias, smuikininkas. Neseniai Brooklyno ir apilinkės lietuvių turėjo progą gerėtis italo S. Garavelli'o dainavimu, dabar lietuviams yra progą išgirsti itala gerą smuikininką: M. Urbaičiūlė, sokiškė. Šokiai yra seniausia dailės sritis. Jie gimė primitivio-laukinio žmogaus sieloje ir augo sykiu su žmogaus kultūra, išreikšdami jo jausmus. Šokiai puikiai palinksmina žmogų. O Kalinauskienė dainuos. Visiems jos dainavimas patinka.

Be to, dalyvaus du chorai — Lyros ir Aleties Ziedo. Taipgi bus ir daugiau įvairių. Paga-haus, prisiklausė dainų, muzikos, visi galėsime šokti.

Koresp.

Svarbi Prelekcija.

Atsibus Utarninke.

"Socialistų ir Komunistų Pažiūros į Proletarinę Revoliuciją". Tokioj temoj drg. A. Bimbo skaitys prelekciją utarninke vakare, 16 d. spalio, "Laisvės" salėje. Klausimas gana svarbus. Todėl ateikite visi—socialistai, aidoblistai ir komunistai. Po prelekcijos bus diskusijos ir kritika. Visi palčiai garsinkite šią prelekciją.

Is eilės prie sekapčios prelekcijos rengiasi d. V. Paukštys. Jo prelekcija bus apie šokius.

Apšvietos Komisija.

Is Pyvio Dirbtuvės

Darbininkų Susipratimo. "Laisvės" No. 240 minėjau kokio "štofo" esama pas mus ir kokią jie suirute neša darbininkų tarpan. Dabar paminėsiu, kaip tas mano paminėjimas atsiliepė į tuos elementus.

8 d. spalio, t. y., pereitą pamedelį, susirinkom į dirbtuvę (žinoma, ne visi, nes kiti nedirbo; truputį šiuo tarpu darbas sumažėjęs pas Pyvij). P. Juškevičius perskaitė tą "Laisvės" numerį, kuriame buvo suminėta apie niekšų džiaugsmus, kad unijistai gaus bausti kalėjimu. Tarsi tiem žmonem kas būtų į kelnes žarijų įpyles: Bubnys laksto, bėgioja po dirbtuvę. Pikelčius taip pat, o Pubrauskas keikia visą svietą ir savo prisiegle... Girdi, jeigu mes dabar čia sugautume tą, kuris taip mus "išdavė" svietui, tai tokį žmogų tiesiai ant galvos per langą išmestume.

Žinoma, pašaliniai žmonės, gindėdami tokius niekus tauškiant, pilvus susiėmę juokėsi.

Aš stoviu nusimines ir mastau; jeigu jie sužinotų, kad aš apie juos parašiau "L." ir parodžiau svietui, o ypatingai kraudiams, kokių žmonių dar esama mūsų tarpe, tai jie tuoj mane nulyčiuotų. Seniai sakoma, kad "teisybė akis bado", taip buvo ir pas mus, dirbtuvėj — pasakyti tiesą, tai aršiau, negu tas Bubnio puolimas ant S. 4 gatvės. Kiek to spėliojimo, kiek to koliojimo, tarsi jie vieni tik mokėtų rašyti, o daugiau niekas. Apisirinkate, ponuliai, savo reikalų nesuprantantieji;

yra ir daugiau, kurie moka rašyti.

Pas mus kas tokio nepaprasto pasidarė, kad taip staigu darbo pritruko? Nors manadžerius liepė susirinkti darban 10 d. spalio, bet nežinia ar bus jo. Visgi, rodosi, dabar kitur dirba gerai ir darbo turi net per daug, o pas mus staigu sumažėjo. Ar nebus pavasario laikai? Pyvio Vergas.

Kaip "Munšainieriai" Gyvena.

Apšvietos Nekenčia.

Vieną nedėlios rytą, pasiėmęs knygų ir laikraščių, ėjau New Yorke per lietuvių stabas. Vienur kitur pasisekė parduoti knygų ir laikraščių, bet tik tose vietose, kur radau tokius žmones, kurie netikė "munšainiu".

Priešiu prie vienos lietuvių stubos durų ir pabeldžiu. —Kas čia? — pusiau išgastingu balsu paklausė moteris, iškišdama nosį pro mažai atvertas duris.

—Laikraščių ir knygų parduojas, — atsakiau. —Ko tas žmogus nori? Siųsk jį po velniais, — užkomandavo vyras pačia.

—Ale kad tas žmogus geras ir dar lyg pažįstamas atrodo, — atsakė jam pati. — Reikia jį leisti į vidu.

Aš mislinu, kodėl jie taip bijo įsileisti žmogaus į vidu. Įėjęs sužinau. Man pašikino nemažas katilas, iš kurio kai asaros varvėjo uždraustas "skystimėlis".

Moteriai parodžiau kelias knygas ir laikraščius. Ji užsinteresavo. Bet jos vyras labai susiraukęs į mane žiūrėjo. Jis vis kartojė: "Nereikia mums knygų; nepirksime; gali eiti..."

Moteriai parodžiau knyga "Atžalos". Jai kaip ir patiko. —Toj knygoj yra gražių vy-

ry "pikėrių"; reikia pasipirkti, — ji sakė vyrui.

—Ar tu nemesi tas knygas greičiau! — piktai suriko ant jos vyras.

Vyras nenurimsta, trypia po stubą, pyksta. Nori mane varyti. O aš dar vis tikiu, kad moteris pasipirks "Atžalas".

Už durų tik barškina ir barškina "svečiai". Aha, pamaniau sau, aš jiems biznį gadinu. Kuomet aš būnu viduj, tai jie nedrįsta įsileisti "munšainierių" ir parduoti jiems nuodų. Mat, nori viską "slapybėj" laikyti. Kadangi moteris dar vis varto knygas, tai aš nesiskubinu eiti. Vis tikiu, kad parduosiu.

Vyras atsisėdą valgyti pusryčių. Persižegnoja, o paskui įmeta į vidurius kelias čerkutes prilašinto "munšainio". Rusčiai liepia pačini atsitraukti nuo knygų ir eiti valgyti. Paskui keikdamas išsivarė mane su knygomis.

Išėjęs patėmėjau, kad "munšainieriai" kai teliukai prie buizos vienas paskui kitą tik traukė į tą stubą.

Apšvietos Skleidėjas.

Du žuvo Plėšikams

Padarius Užuoliama.

Serėdoj, 2 val. po pietų, netoli Rothenbergo Fourteenth St. drabužių krautuvės, keturi plėšikai užpuolė du vyrus, kurie nešė pinigus iš krautuvės į banką.

Trys plėšikai pabėgo su \$15,000, o ketvirtą nušovė pinigų nesėjai. Taip pat likosi našutais ir vienas pinigų nesėjas A. P. Orliker, 31 metų amžiaus, tėvas dviejų vaikų; jis nenorėjo atiduoti pinigų plėšikams.

Plėšikų susikirtimas su tais vyras ir žuvinas ėmė tik penkias minutes. Buvo išsauta 15 šuvių. Ant gatvės buvo nemažai žmonių.

Užuostas plėšikas yra tulas Herman Lipschitz, kitą vadinosi "Lefty Hooks" ir "Lefty

Louie". Policijos įstaigoms jis buvo žinomas, kaip profesionalas vagis.

Policijai pavyko užsižymėti numerį automobilio, kuriuo pabėgo kiti trys plėšikai. Vakare policija suareštavo vieną vyrą vardu "Russell", kuris su Lipschitz'u užsiregistravo vienam viešbuty 2 d. spalio, kaip "svečiai" iš Bostono.

Atvežė Degtinę po

Priedanga Avių Kailių.

Francijos linijos laivas "Chicago", pribuvęs prieplaukon 74, North River, atvežė 96 bačkas degtinės. Bet buvo pažymėta, kad tose bačkose vežama neįdirbtai avių kailiai. Tiesa, keli kailiai atrasta bačkose ant viršaus, bet giliau jau buvo degtinės ir šampano buteliai. Per nelaimę sužinota, kad bačkose yra degtinė. Vienas prieplaukos darbininkas per nelaimę sudaužė bačką, o inspektorius tuoj užuodė, kad joj esama gero "štofo".

Norėjo Išmesti Savo

Vaikus pro Langą.

Moteris Rose Breithart, nuo 621 West 189 gatvės, netekus proto, serėdoj, norėjo išmesti pro langą savo du vaikučius, o paskui pati iššokti. Jos vyras yra aptiekorius. Parėjęs namo, pabeldė į duris, bet pati jo neįleido; jis išgirdo, kad viduj jo pati rėkė, jog ji nusizudys ir nužudys savo vaikus. Jisai tuoj pašaukė policiją ir ugniagesius, kurie atbėgė išmušę duris ir įėjo vidu. Jie atrado moterį jau besirengiančią mesti pro langą vaikus. Moteris likosi nugabenta į Bellevue ligoninę.

VIETINIAI PRANESIMAI

KETURIOS AUKSINĖS DOVANOS
Subatoj, spalio 13 d. atsibus Lyros choro vakarėlis, Clinton Park svetainėj (Maspeth'e). Programa bus išpildyta įvairiais kavalkais: dainomis, muzika ir kitokiais pamarginimais. Šokėjams, kurie geriau išpašols, skiriama keturios auksinės dovanos. Nepraleiskite šios progos. Rengėjai. (244—245)

Tel. Greenpoint 5812.

DR. A. PETRIKA

LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave.
Kamp. No. 4-th St.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po piet iki 8 val. vak.

Lietuviška Barzdaskutykla

VENUS BARBER SHOP

463 LORIMER STREET
prie pat Grand St., Brooklyn.
Kviečiame visus atsilankyti, o būsite pilnai užganėdinti.

LIETUVIŠKA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ

Rudenini atėinant visiems reikalingi rudeniniai apavalai. Taigi, mes esame pasirengę patikti rudeni sezoną su geriausiu šios šalies išdirbysčių čeverykais naujausios mados. Taipgi laikome visiems žinoms lietuvių išdirbystės čeverykus "OVER GLOBE", kurie yra ypatingo drutumo ir pritaikinti prie kojos. Ypatingai turime gerų čeverykų del vaikų lankančių mokyklas.

MES UŽLAIKOME APAVALUS VYRAMS, MOTERIMS, O YPAČ TURIME GRAŽIŲ MERGINOMS IR VAIKAMS

Kas pas mus atsilankys, tai lengvai galės pasiskirti vienus iš daugelio ir gaus tavorą savo pinigų vertės.

V. Januška ir A. P. Račkauskas
455 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
BUVUSIAM "LAISVĖS" NAME.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti daug preinamesne kaina, negu kur kitur dabartinis laikas.
M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., —DETROIT.

Telephone Stagg 3523

JEI NORI TURĖTI SAVO GERĄ PAVEIKSLĄ, TAI ATEIK PAS MANE NUSIFOTOGRAFUOTI

RAPOLAS KRUCAS FOTOGRAFAS
499 GRAND STREET
Kampas Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Apsvarstykite ir suskaitykite, kiek per metus laiko išmokate randų kitiems namų savininkams! Ar negali pats gauti mada, kaip ir kiti? Įsigyk savastj! Pirk namą tuojau. Su mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per save laiku bėgant išsimokės. Ateik pas mus, o gausi patarimus, kaip tą galima padaryti. Parduodame namus, kaip Brooklyn, taip ir apilinkės vertės nuo \$7,000 iki \$50,000 ant geriausių išlygų.

Parduodame LAIVAKORTES LIETUVŲ IR LIETUVOS.

Siunčiame pinigų pagal dienos kursą. Padarome dokumentus ir dviernastis su paliūdijimu notaro. Apraudimas—insurance nuo ugnies, gyvasties ir taip toliau.

Ofis valandosi nuo 9 ryte iki 9 val. vakare dirbamoms dienoms. Nedėdieniais iki 3 po pietų.

Kreipkitės ypatingai ar per laiškus pas

Charles Larkey, John Jurevičius ir M. Kazlauskas
470 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

GERA SKRYBELĖ TAI TIKRA SKRYBELĖ

MANHATTAN SKRYBELĖS
geros, naujausios mados, gerai padarytos ir pritaikytos prie žmogaus veido.

Kaip kiekvienas geras daiktas užganėdina jums ilgesniam laikui, taip ir gera, puiki Manhattan skrybelė užganėdins jums ir pastatys į pirmą vietą.

JOS YRA PADARYTOS IŠ GERIAUSIO TAVORO GERIAUSIAI PATYRUSIŲ DARBININKŲ

JOS KAINUOJA TIK \$3.00, \$4.00 IR \$5.00

MANHATTAN HAT STORES
230 GRAND STREET, 479 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

FRANO STANKUNO KONCERTAS

K. J. KRIAUCIUNAS, Tenoras.

I V Y K S
Nedėlioje, 21 d. Spalio (October), 1923
AMALGAMATED TEMPLE
17—27 ARION PLACE, BROOKLYN, N. Y.
Svetainė atsidarys 5 v. vak. Programa prasidės 6 v. vak.
PO KONCERTUI BUS ŠOKIAI IKI VĖLUMUI PRIE PUKIOS ORKESTROS
ĮŽANGA \$1.00, 75c. ir 50c.

P. S. Važiuojant Broadway elevatoriu reikia lipti ant Myrtle Ave. ir paėiti da bloku atgal. Taipgi galima, važiuoti Broadway ir Bushwick Ave. karais iki Myrtle Ave.

GERI ČEVERYKAI

Žiemai atėinant visiems reikalingi geri čeverykai. Taigi, ar žinote, kad mūsų krautuvėse galima tikrai pritaikyti jusų kojoms gerus čeverykus, taip, kad devint busite apsaugoti nuo sekančių nesmagumų: nuo užtrinimo kojos pirštų, nuo suspaudimo kraujo cyslų kojose ir prie to nuo kojų šalimo. Užganėdinimo dėlei mes esame pasirengę patikti žiemos sezoną su vėliausios mados visokios rūšies drutai padarytais čeverykais; vyrams, moterims, vaikams ir mergaitėms. Pilnai gvarantuojame drutumą padaryme. Pigiiau parduodame, negu kitur. Reikalui esant, prašome atsilankyti pas mus.

PROGRESS SHOE CO.
LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS:
197 GRAND ST., ("Vienybės" Name), Brooklyn, N. Y.
20 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I. N. Y. 175 FERRY ST., NEWARK, N. J.